TÜRKİYE VE ORTA DOĞU AMME İDARESİ ENSTİTÜSÜ
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

Orman Genel Müdürlüğünün Yönetsel ve Ormancılık İşlerine Yönelik Edevlet Çalışmaları ve Öneriler

DÖNEM PROJESİ

Hazırlayan
İsmail BELEN
Orman Yüksek Mühendisi

Tez Danışmanı
Doç. Dr. Türksel KAYA BENSHGİR

Ankara
Nisan 2010

TÜRKİYE VE ORTA DOĞU AMME İDARESİ ENSTİTÜSÜ
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

Orman Genel Müdürlüğünün Yönetsel ve Ormancılık İşlerine Yönelik Edevlet Çalışmaları ve Öneriler

DÖNEM PROJESİ

Hazırlayan
İsmail BELEN
Orman Yüksek Mühendisi

Tez Danışmanı
Doç. Dr. Türksel KAYA BENSHGİR

Ankara
Nisan 2010

Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Genel Müdürlüğü'ne,

İsmail BELEN' e ait **"Orman Genel Müdürlüğünün Yönetsel ve Ormancılık İşlerine Yönelik Edevlet Çalışmaları ve Öneriler"** adlı bu çalışma Kurulumuz tarafından Kamu Yönetimi Bölümü'nde "DÖNEM PROJESİ" olarak oybirliği/ oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

	Akademik Unvanı	**Adı-Soyadı**	**İmzası**
Kurul Başkanı			
Danışman Üye	**Doç. Dr.**	**Türksel KAYA BENSGHIR**	
Üye			
Üye			

Sınav Tarihi **06.07.2010**

DOĞRULUK BEYANI

TODAİE KYYLP (Tezsiz) çerçevesinde "Dönem Projesi" olarak sunduğum, bu çalışmayı, bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yol ve yardıma başvurmaksızın yazdığımı, yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu ve bu eserleri her kullanışımda alıntı yaparak yararlandığımı belirtir; bunu onurumla doğrularım.

Enstitü tarafından belli bir zamana bağlı olmaksızın, dönem projesiyle ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçlara katlanacağımı bildiririm.

.... / .... / 2010

İsmail BELEN

ÖNSÖZ / TEŞEKKÜR

Ülkemizin yaklaşık üçte biri orman alanı olup, bu alanların korunması, geliştirilmesi ve sürdürülebilir şekilde yönetilmesi sorumluluğu Kanunlarla Orman Genel Müdürlüğüne verilmiştir. İlk kuruluşu 1839 yılına dayanan Genel Müdürlük; ülkemizde Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünden sonra en fazla kadastro işleri ile uğraşan, yine Harita Genel Komutanlığından sonra en fazla harita işi ile uğraşan ikinci kurumdur. Ormanlık alanların coğrafyası gereği "uzaktan algılama" ve "coğrafi bilgi sistemleri" teknolojilerinin kullanılması zaruret olmuştur.

Orman Genel Müdürlüğü görev alanı itibari ile uzaktan algılama metotlarını, dolayısı ile bilgi teknolojini hep kullana gelmiştir. Ancak 2007 yılından itibaren, tüm faaliyetlerin e-*devlet* ile uyumlu hale getirilmesi için kapsamlı projeler hayata geçirilmeye başlanmıştır.

TODAİE Kamu Yönetimi (Tezsiz) Yüksek Lisans Programı kapsamında, "Dönem Projesi" formatında hazırlanan bu çalışmada, ülkemizin en eski ve köklü kamu kurumlarından birisi olan Orman Genel Müdürlüğünce yapılan bilgi teknolojileri, diğer bir ifade ile e-Devlet çalışmaları ele alınmıştır.

Bu çalışmanın, başta Orman Genel Müdürlüğü olmak üzere, ülkemize faydalı olmasını diliyorum.

Bu çalışma esnasında bilimsel danışmanlığı ile bana yol gösteren değerli Hocam Doç. Dr. Türksel Kaya BENSHGİR olmak üzere, kurum içi bilgilerin derlenmesinde destek olan Meslektaşlarım Yavuz ATÇI, Cemil ÜN, Ercan KAPTANOĞLU, İlhami AYDIN, Gülşen ANAR, Kemalettin ÖZÇELİK ve Çiğdem KAYIKÇI' ya ve özellikle; büyük bir özveri ve başarı ile yürüttüğü kendi işi ile birlikte, bütün kalbiyle bana destek veren sevgili eşim Av. Züleyha BELEN' e teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

DOĞRULUK BEYANI 3
ÖNSÖZ / TEŞEKKÜR 4
TABLOLAR LİSTESİ 8
ŞEKİLLER LİSTESİ 9
Giriş 10
Birinci Bölüm 12
1. Orman Genel Müdürlüğünün Örgütsel Yapısı ve İşlevleri 12
1.1. Mevzuat İncelemesi 12
1.1.1. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası 12
1.1.2. Orman Yasaları 13
1.1.3. Orman Genel Müdürlüğü Teşkilat Yasaları 14
1.1.4. Diğer İlgili Yasalar 14
1.1.5. Mevcut Durum 15
1.1.6. Teşkilat Yapısı ile İlgili Yeni Çalışmalar 15
1.2. Örgütsel Yapı 16
1.2.1. 5018 Sayılı Kanuna Göre Kamu İdareleri 16
1.2.2. 3046 Sayılı Kanuna Göre Kamu İdareleri 17
1.2.3. Orman Genel Müdürlüğünün Mevcut Yapısı 17
1.2.3.1. Misyon ve Vizyon 17
1.2.3.2. Merkez Teşkilatı 18
1.2.3.3. Taşra Teşkilatı 19
İkinci Bölüm 20
2. Orman Genel Müdürlüğünün e-Devletle İlgili Çalışmaları 20
2.1. 2007 Öncesi Çalışmalar 20
2.2. 2007 Sonrası Çalışmalar 21
2.1. 1. İş Planının Hazırlanması 22
2.1.1. Alt Yapı İle İlgili Faaliyetler 24
2.1.2. İdari Yapılanma İle İlgili Yapılanlar 25
2.1.2.1. Mevcut İdari Yapılanma 25
2.1.2.2. Planlanan Yapı 26

2.1.2.3. Yapılan Çalışmalar 27
2.1.3. Teknik Alt Yapı Çalışmaları 30
2.1.3.1. Bina ve Yerleşim 30
2.1.3.2. Network Ağının İyileştirilmesi 31
2.1.4. Personel Alt Yapısının Güçlendirilmesi Çalışmaları 32
2.1.4.1. Personel Sayısının Arttırılması Amaçlı Çalışmalar 32
2.1.4.2. Personel Kalitesinin Arttırılması Amaçlı Çalışmalar 33
2.2. Coğrafi Bilgi Sistemleri (Konumsal Yazılımlar) 34
2.2.1. Birimlerce Yürütülen Çalışmalardan Örnekler 36
2.2.1.1. Kadastro ve Mülkiyet Dairesi Başkanlığı 36
2.1.1.2. Koruma Dairesi Başkanlığınca Yapılan Çalışmalar 37
2.1.1.3. Orman İdaresi ve Planlama Dairesi Başkanlığınca Yapılan Çalışmalar 39
2.1.1.4. Orman Harita ve Fotogrametri Müdürlüğünce Yapılan Çalışmalar 40
2.2.2. CBS Çalışmalarında Hedeflenenler ve Gerçekleşmeler 41
2.2.3. CBS Çalışmalarındaki Temel Problemler 42
2.3. Kurumsal Yazılımlar 42
2.3.1. 2007 Yılında Hedeflenenler ve Gerçekleşme 43
2.3.2. Deneme Amaçlı Yapılan Çeşitli Çalışmalar 43
2.3.3. Nisan 2010 İtibari ile Kullanılan Yazılımlar 44
2.4. Web Siteleri ve Eposta 45
2.4.1. Web Sayfası ile İlgili Çalışmalar 46
2.4.1.1. Ziyaretçi Sayısında Hızlı Artış 47
2.4.2. Kurumsal Eposta İle İlgili Çalışmalar 47
2.5. Orman Genel Müdürlüğü 2010 Yılı E-Devlet Projeleri 47
2.6. ORBİS'le Birlikte Yürütülmesi Gereken Diğer OGM Çalışmaları 48
2.7. Birlikte Çalışılması Gereken Diğer Ulusal Kurumlar 49
2.8. Birlikte Çalışılması Gereken Uluslar arası Kurumlar 49
3. OGM eDevlet Çalışmalarının Değerlendirilmesi ve Öneriler 50
3.1. Mevzuat Çalışmaları ile İlgili Değerlendirme ve Öneri 50
3.2. İdari Yapılanma ile İlgili Değerlendirme ve Öneriler 50
3.3. Teknik Alt Yapı ile İlgili Öneriler 51
3.4. Alt Yapı ile İlgili Önerilerin Özeti 51
3.5. CBS ile İlgili Öneriler 52

3.6. Kurumsal Yazılımlarla İlgili Öneriler 53
3.7. Genel Bir Değerlendirme 53
4. KAYNAKÇA 55

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1 Ormanlarla İlgili Temel Yasalar 13
Tablo 2 Orman Genel Müdürlüğü Teşkilat Yasaları 14
Tablo 3 Orman Genel Müdürlüğü Teşkilatı ile İlgili Diğer Yasalar 14
Tablo 4 OGM e-Devlet Alt Yapısı için Yapılan Mevzuat Düzenlemeleri 25
Tablo 5 OGM' de bilgi işlemle birebir ilgilenen birimler 26
Tablo 6 İdari Yapılanma ile İlgili Hedeflenenler ve Yapılanlar 29
Tablo 7 Orman Genel Müdürlüğü Network Ağının İyileştirilmesi Çalışmaları 32
Tablo 8 CBS Hedefleri ve Gerçekleşmeler 41
Tablo 9 Genel Müdürlük Kurumsal Yazılımlar Hedef ve Gerçekleşme 43
Tablo 10 Çeşitli Firmalarla Yapılan Deneme Çalışmaları 43
Tablo 11 Nisan 2010 İtibari ile OGM'de Kullanılan Kurumsal Yazılımlar 44
Tablo 12 Birlikte Çalışılması Gereken Ulusal Kurumlar 49

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1 Türkiye Cumhuriyeti Anayasası 169. Maddesi 12
Şekil 2 Türkiye Cumhuriyeti Anayasası 170. Maddesi 13
Şekil 3 5018 Sayılı Kanuna Göre Kamu İdareleri 16
Şekil 4 3046 Sayılı Kanuna Göre Bağlı Kuruluşlar 17
Şekil 5 Orman Genel Müdürlüğünün Misyon ve Vizyonu 17
Şekil 6 3234 Sayılı Kuruluş Yasası ve Mevcut Durum 18
Şekil 7 Orman Genel Müdürlüğü Merkez Teşkilatı 18
Şekil 8 Orman Genel Müdürlüğü Taşra Teşkilatı 19
Şekil 9 Genel Hedefler 23
Şekil 10 OGM Bilgi Teknolojileri ve İletişim Stratejisi Ana Yapı 23
Şekil 11 e-Devlet Alt Yapısı İş Bölümü 24
Şekil 12 OGM BTİ Dairesi Kanun Tasarısı 28
Şekil 13 Yeniden düzenlenmiş haliyle Bilgi İşlem Şube Müdürlüğü 29
Şekil 14 Teknik Alt Yapı 30
Şekil 15 Bir Bölmede Değişik Dairelerce Yapılan Faaliyetler 35
Şekil 16 Orman Kadastro Bilgi Sisteminden Örnek Bir Sayfa 36
Şekil 17 Orman Kadastro Uygnlaması İş Akış Şeması 37
Şekil 18 OGM Orman Yangın Yönetimi Sistemi Giriş Sayfası 38
Şekil 19 Orman Amenajmanı Çalışmalarında İş Akışı 39
Şekil 20 CBS tabanlı interaktif servisler 40
Şekil 21 www.ogm.gov.tr 25 Nisan 2010 46
Şekil 22 www.ogm.gov.tr Ziyaretçi Sayısı 47

Giriş

Bilgi en değerli hazine, en güçlü silahtır. Bu asırlar boyunca böyle olagelmiş, her zaman bilgili insan, bilgili toplum rekabette öne geçmiş, daha müreffeh bir hayat yaşamıştır.

İnsanı diğer canlılardan ayıran en mühim özelliklerinden birisi bilgiyi transfer edebilmesi, paylaşabilmesi, başkalarının tecrübelerinden, birikiminden istifade edebilmesidir. Bu sayede medeniyetler teşekkül etmiş ve devam edebilmiştir.

Çağımız "bilgi, iletişim, bilgi teknolojileri" çağıdır. Dünyanın herhangi bir tarafında üretilen bir bilgi anında milyonlarca insana ulaşmakta, toplumları etkilemekte ve değiştirmektedir.

Günümüzde dünyanın en büyük, ekonomik ve imaj olarak en güçlü şirketlerinden önemli bir kısmı bilişim şirketleridir. Bilgisayarlar, cep telefonları hayatımızın olmazsa olmazı haline gelmiştir. İnternet bağlantısı olmayan bilgisayarın hükmü kalmamıştır. **Teknoloji hayatımızı değiştirmeye, geliştirmeye devam edecek olup** kişisel ve kurumsal olarak bu süreçten etkilenmemek mümkün değildir.

E-Devlet çalışmalarına büyük önem vermekte olan Türkiye Cumhuriyeti Hükümetlerince konuyla ilgili birçok Kanun, Bakanlar Kurulu Kararı, Yönetmelik ve Başbakanlık Genelgesi çıkarılmıştır. 60. Hükümet Programında; "ülkemizin bilgi toplumuna dönüşme vizyonu" çerçevesinde, e-Devlet'e geçiş ve bunun için gerekli "e-dönüşümün" tamamlanması öncelikli hedeflerden birisi olarak belirlenmiş, bu doğrultuda Kamu Kurumlarınca gerekli çalışmalar başlatılmıştır.

Bilginin temelinde iyi bir plan, iyi bir planlama, planlı çalışma, işbirliği, gelişmeleri takip etme ve entegrasyon yer almaktadır. Orman Genel Müdürlüğü Türkiye'de ilk planlı çalışmayı başlatan kurumlardan birisidir. Faaliyetlerinde teknolojiden etkili şekilde istifade etmiştir. 1983 genel seçimleri sonuçları Orman Genel Müdürlüğünün

bilgi işlem merkezinde değerlendirilmiştir. Konuyla ilgili birçok dış ve iç kaynaklı proje hayata geçirilmiştir.

Günümüzde bilgi iletişim teknolojileri; personel, bütçe, eğitim dâhil Orman Genel Müdürlüğünün bütün faaliyetlerini etkiler hale gelmiş olup çalışmaların bir bütünlük dâhilinde, etkin ve koordineli şekilde yürütülmesi amacıyla "Orman Genel Müdürlüğü Bilişim Teknolojileri Tamim"i hazırlanmıştır. Bu tamimin genel bir çerçeve vazifesi ifa etmesi, burada görevlendirilen birimlerin kendi alanlarına giren konulardaki çalışmaları planlanan zamanlarda hayata geçirmeleri beklenmektedir.

TODAİE Kamu Yönetimi Yüksek Lisans Proğramı (Tezsiz) çerçevesinde "dönem projesi" formatında hazırlanan bu çalışma ile Orman Genel Müdürlüğünce yürütülen ve yürütülecek olan tüm çalışmalar bir *"vaka incelemesi- case study"* perspektifinden ele alınmış olup çalışmanın OGM' ye ek olarak diğer kamu idarelerine bir pencere tutması beklenmektedir.

Birinci Bölüm

1. Orman Genel Müdürlüğünün Örgütsel Yapısı ve İşlevleri

1.1. Mevzuat İncelemesi

Ormanlar ve ormancılıkla ilgili mevzuat Anayasa, Orman Yasaları, Teşkilat Yasaları ve diğer ilgili yasalar olarak ele alınmıştır.

1.1.1. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası

Birçok değişikliklerle birlikte halen yürürlükte olan Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 169. ve 170. Maddeleri doğrudan ormanlar ve ormancılıkla ilgilidir.

Şekil 1 Türkiye Cumhuriyeti Anayasası 169. Maddesi[i]

Ormanların korunması ve geliştirilmesi

MADDE 169. – Devlet, ormanların korunması ve sahalarının genişletilmesi için gerekli kanunları koyar ve tedbirleri alır. Yanan ormanların yerinde yeni orman yetiştirilir, bu yerlerde başka çeşit tarım ve hayvancılık yapılamaz. Bütün ormanların gözetimi Devlete aittir.

Devlet ormanlarının mülkiyeti devrolunamaz. Devlet ormanları kanuna göre, Devletçe yönetilir ve işletilir. Bu ormanlar zamanaşımı ile mülk edinilemez ve kamu yararı dışında irtifak hakkına konu olamaz.

Ormanlara zarar verebilecek hiçbir faaliyet ve eyleme müsaade edilemez. Ormanların tahrip edilmesine yol açan siyasî propaganda yapılamaz; münhasıran orman suçları için genel ve özel af çıkarılamaz. Ormanları yakmak, ormanı yok etmek veya daraltmak amacıyla işlenen suçlar genel ve özel af kapsamına alınamaz.

Orman olarak muhafazasında bilim ve fen bakımından hiçbir yarar görülmeyen, aksine tarım alanlarına dönüştürülmesinde kesin yarar olduğu tespit edilen yerler ile 31.12.1981 tarihinden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini tam olarak kaybetmiş olan tarla, bağ, meyvelik, zeytinlik gibi çeşitli tarım alanlarında veya hayvancılıkta kullanılmasında yarar olduğu tespit edilen araziler, şehir, kasaba ve köy yapılarının toplu olarak bulunduğu yerler dışında, orman sınırlarında daraltma yapılamaz.

Şekil 2 Türkiye Cumhuriyeti Anayasası 170. Maddesi

B. Orman köylüsünün korunması

MADDE 170. – Ormanlar içinde veya bitişiğindeki köyler halkının kalkındırılması, ormanların ve bütünlüğünün korunması bakımlarından, ormanın gözetilmesi ve işletilmesinde Devletle bu halkın işbirliğini sağlayıcı tedbirlerle, 31.12.1981 tarihinden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini tamamen kaybetmiş yerlerin değerlendirilmesi; bilim ve fen bakımından orman olarak muhafazasında yarar görülmeyen yerlerin tespiti ve orman sınırları dışına çıkartılması; orman içindeki köyler halkının kısmen veya tamamen bu yerlere yerleştirilmesi için Devlet eliyle anılan yerlerin ihya edilerek bu halkın yararlanmasına tahsisi kanunla düzenlenir.

Devlet, bu halkın işletme araç ve gereçleriyle diğer girdilerinin sağlanmasını kolaylaştırıcı tedbirleri alır.

Orman içinden nakledilen köyler halkına ait araziler, Devlet ormanı olarak derhal ağaçlandırılır.

1.1.2. Orman Yasaları

Ormanlar ve ormancılığa ait ilk düzenlemeler 1839 yılına kadar gitmektedir. Cumhuriyet döneminde çıkarılan ormancılığa ait temel yasalar ise tabloda gösterilmiştir.

Tablo 1 Ormanlarla İlgili Temel Yasalar

Sıra No	Tarih	Kanun No	Kanun Adı	Durum
1	8 Temmuz 1937	3116	Orman Kanunu	Mülga[ii]
2	31 Ağustos 1956	6831	Orman Kanunu	Bazı Değişikliklerle Birlikte Yürürlükte[iii]

1.1.3. Orman Genel Müdürlüğü Teşkilat Yasaları

Devletin ormancılık konusunu sistemli olarak ele alması Tanzimat Fermanı ile başlamış olup,1839 yılında ormancılık hizmetlerinin takibi için Ticaret Nezaretine bağlı bir "Orman Müdürlüğü " kurulmuştur. Bilahare 1937 ve 1985 yıllarında iki tane teşkilat yasası çıkarılmış olup tabloda gösterilmiştir.

Tablo 2 Orman Genel Müdürlüğü Teşkilat Yasaları

Sıra No	Tarih	Kanun No	Kanun Adı	Durum
1	4 Haziran 1937	3204	Orman Umum Müdürlüğü Teşkilat Kanunu	Mülga[iv]
2	31 Ekim 1985	3234	Orman Genel Müdürlüğü Teşkilat Ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun	Bazı Değişikliklerle Birlikte Yürürlükte[v]

1.1.4. Diğer İlgili Yasalar

Ormancılık ve orman teşkilatı ile doğrudan ilgili bu yasalar yanında, Orman Genel Müdürlüğünün bağlı olduğu bakanlıkların kuruluş yasalarında ve diğer bazı kanunlarda yapılan düzenlemeler de gerek ormancılığı, gerekse orman teşkilatını doğrudan etkilemiştir.

Tablo 3 Orman Genel Müdürlüğü Teşkilatı ile İlgili Diğer Yasalar

Sıra No	Tarih	Kanun No	Kanun Adı	Durum
1	21 Mayıs 1992	3800	Orman Bakanlığının Kuruluş Ve Görevleri Hakkında Kanun[vi]	Mülga
2	8 Mayıs 2003	4856	Çevre ve Orman Bakanlığı Teşkilât Ve Görevleri Hakkında Kanun[vii]	Çeşitli Değişikliklerle Yürürlükte
3	10 Aralık 2003	5018	Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu[viii]	Çeşitli Değişikliklerle Yürürlükte

1.1.5. Mevcut Durum

2010 yılı Mayıs ayı itibari ile Orman Genel Müdürlüğü;

- Kamu Tüzel Kişiliğine sahiptir.
- Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa göre "Özel Bütçeli" bir kurumdur.
- Çevre ve Orman Bakanlığının "bağlı kuruluşu" statüsündedir.
- 1938 yılından bu yana "döner sermaye bütçesi" bulunmaktadır.

1.1.6. Teşkilat Yapısı ile İlgili Yeni Çalışmalar

Diğer taraftan günümüzde ormanlar ve orman teşkilatından beklenen görevleri tam olarak karşılamakta çeşitli zorluklarla karşılaşıldığı için Orman Genel Müdürlüğünün ihtiyaçlara uygun şekilde yeniden yapılandırılması amacıyla birçok çalışma yürütülmüştür.

Bunlardan en önemlileri;

- Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü (TODAİE) danışmanlığında 2002 yılında tamamlanan "Orman Genel Müdürlüğü Yeniden Yapılanma Ve Norm Kadro Projesi"
- 2007 yılında Çevre ve Orman Bakanlığınca hazırlanarak Başbakanlığa sunulan "Orman Genel Müdürlüğü Teşkilat Ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı Taslağı"
- 05.03.2010 tarihinde Bakanlar Kurulu tarafından TBMM' ye sunulan "Kara Avcılığı Kanununda Ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" olarak sıralanabilir[ix].

1.2. Örgütsel Yapı

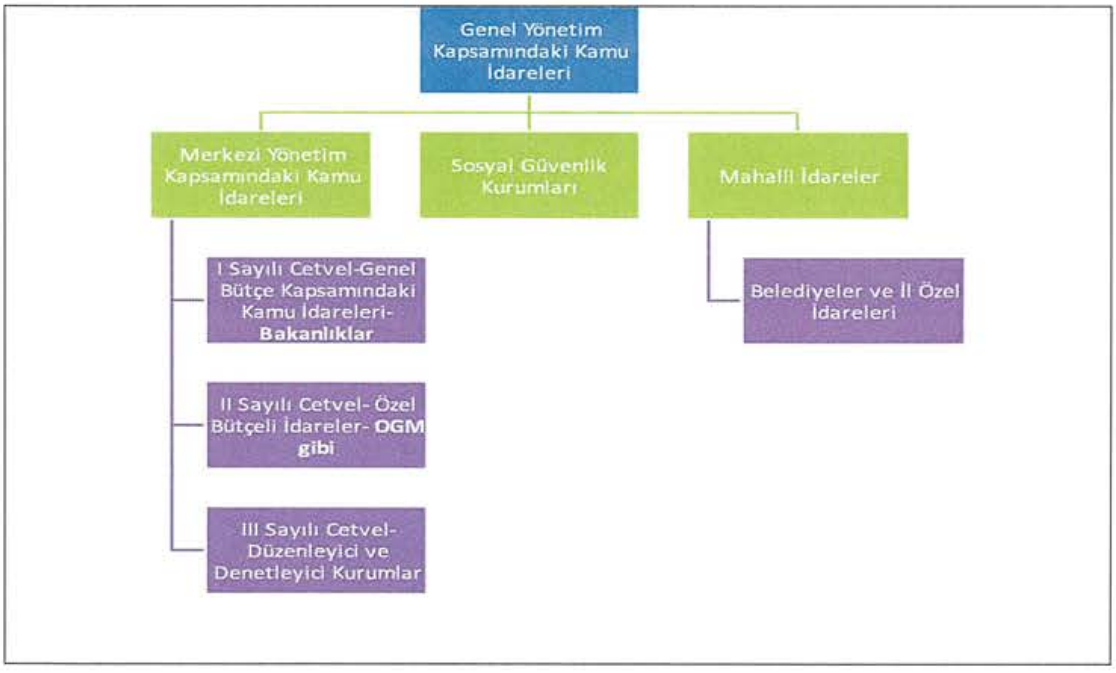
Geçerli mevzuata göre Kamu İdarelerinin kuruluşunu belirleyen iki temel yasa bulunmaktadır. Bunlar;

- 5018 sayılı "Kamu Malî Yönetimi Ve Kontrol Kanunu"
- 3046 sayılı "Bakanlıkların Kuruluş Ve Görev Esasları Hakkında Kanun"[x] dur.

1.2.1. 5018 Sayılı Kanuna Göre Kamu İdareleri

5018 sayılı Kanun; kamu idarelerini "genel yönetim" şeklinde tanımlamış ve Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, sosyal güvenlik kurumları ve mahallî idarelere ayırmıştır.

Şekil 3 5018 Sayılı Kanuna Göre Kamu İdareleri

1.2.2. 3046 Sayılı Kanuna Göre Kamu İdareleri

Kamunun yapılanmasım düzenleyen Kanunları incelediğimizde; 5018 sayılı Kanunun genel düzenleyici, 3046 sayılı Kanunun ise idarelerin yapısını düzenleyici kanunlar olduğunu görürüz.

Bu Kanunun 10. Maddesi Bakanlık Bağlı Kuruluşlarını tanımlamaktadır.

Şekil 4 3046 Sayılı Kanuna Göre Bağlı Kuruluşlar

> Bakanlık bağlı kuruluşları:
> Madde 10 - Bağlı kuruluşlar bakanlığın hizmet ve görev alanına giren ana hizmetleri yürütmek üzere, bakanlığa bağlı olarak özel kanunla kurulan, genel bütçe içinde ayrı bütçeli veya katma bütçeli veya özel bütçeli kuruluşlardır.
> Bağlı kuruluşlar, merkez teşkilatı ile ihtiyaca göre kurulan taşra teşkilatından meydana gelecek şekilde düzenlenir.
> Bağlı kuruluşların taşra teşkilatı; bölge, il ve ilçe kuruluşları şeklinde veya doğrudan kendine bağlı olarak kurulabilir.
> (Ek: 15/10/1986-3313/2 md.) Bağlı kuruluşlar, Başbakanın teklifi ve Cumhurbaşkanının onayı ile diğer bir bakanlığa bağlanabilir.

1.2.3. Orman Genel Müdürlüğünün Mevcut Yapısı

1.2.3.1. Misyon ve Vizyon

Devlet Planlama Teşkilatı kriterlerine göre hazırlanarak 31.12.2009 tarihi itibari ile yürürlüğe giren ve 2010-2014 yıllarını kapsayacak olan Orman Genel Müdürlüğü I. Stratejik Planına[xi] göre Orman Genel Müdürlüğünün vizyon ve misyonu aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

Şekil 5 Orman Genel Müdürlüğünün Misyon ve Vizyonu

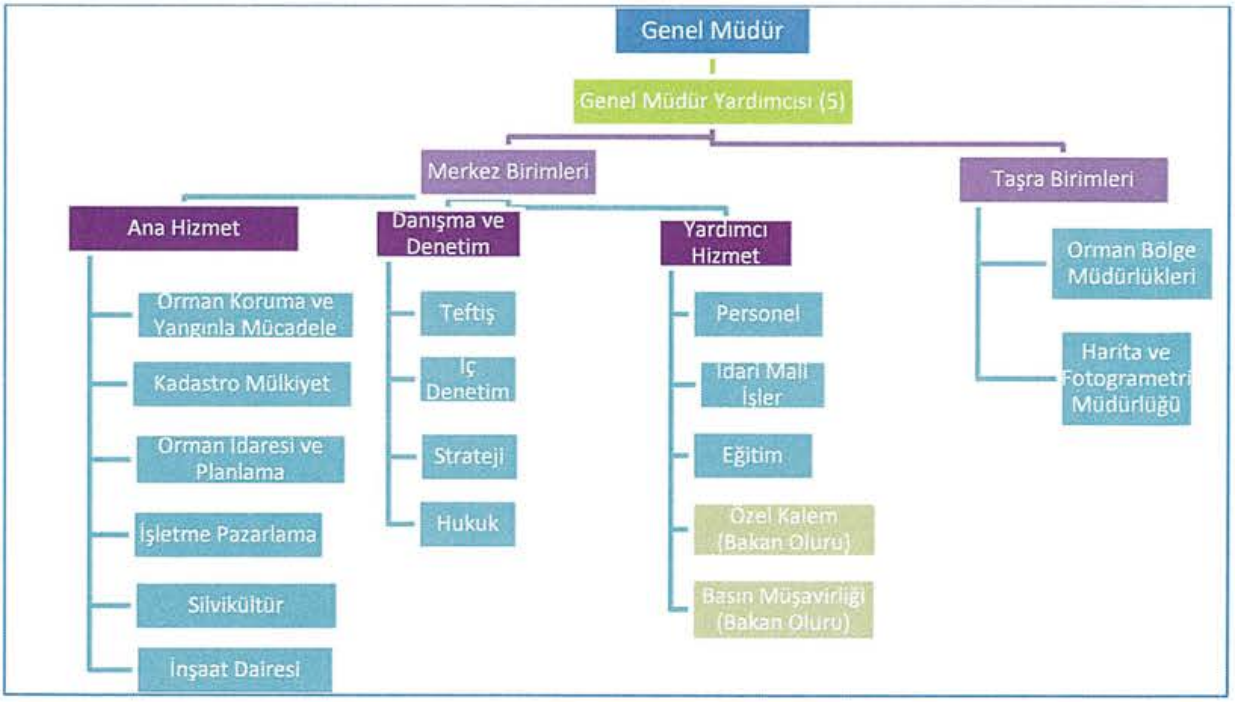
> **Misyon**
> Orman ve orman kaynaklarını her türlü tehlikelere karşı korumak, doğaya yakın bir anlayışla geliştirmek, ekosistem bütünlüğü içinde ve topluma çok yönlü sürdürülebilir faydalar sağlayacak şekilde yönetmek.
> **Vizyon**
> İnsana, doğaya ve çevreye duyarlı, sürdürülebilir orman yönetimini sağlayan şeffaf ve saygın bir kurum olmak.

1.2.3.2. Merkez Teşkilatı

Şekil 6 3234 Sayılı Kuruluş Yasası ve Mevcut Durum

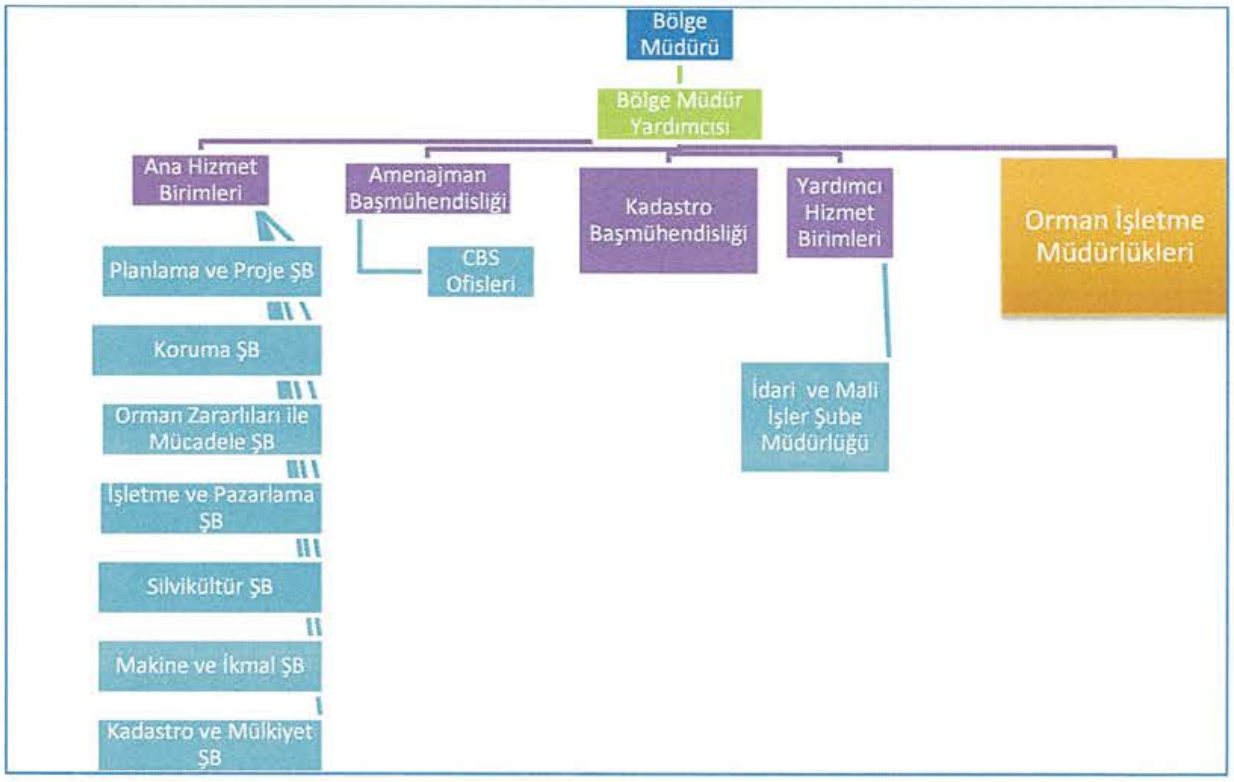
Şekil 7 Orman Genel Müdürlüğü Merkez Teşkilatı

1.2.3.3. Taşra Teşkilatı

Orman Genel Müdürlüğü taşra teşkilatı; Orman Bölge Müdürlükleri (27) ve doğrudan merkeze bağlı olarak kurulmuş olan Orman Harita ve Fotogrametri Müdürlüğünden oluşmaktadır.

Şekil 8 Orman Genel Müdürlüğü Taşra Teşkilatı

Kurumlar da canlı organizmalardır. Zamanla değişir, kimi birimler kaldırılır, kimi birimler ihdas edilir. Orman Genel Müdürlüğünün taşra teşkilatının başı olan Orman Bölge Müdürlüklerinin sayısı ve yapıları da ihtiyaca göre değişmektedir.

Temmuz 2010 itibari ile 27 Orman Bölge Müdürlüğü bulunmaktadır. Diğer taraftan, mesela Bölge Müdür Yardımcılarının sayısı iki iken, 2010 yılında üçe çıkarılmıştır. Çevre ve Orman Bakanlığının Ana Hizmet Birimi olarak görev yapan ormancılıkla ilgili Genel Müdürlüklerin *(Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Genel Müdürlüğü, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü, Orman Köy İlişkileri Genel Müdürlüğü)* bazı birimlerinin ve görevlerinin Orman Genel Müdürlüğüne, dolayısı ile Orman Bölge Müdürlüklerine bağlanmasına dönük çalışmalar devam etmektedir.

İkinci Bölüm

2. Orman Genel Müdürlüğünün e-Devletle İlgili Çalışmaları

Orman Genel Müdürlüğü uzun yıllardır bilişim teknolojilerini yoğun şekilde kullanan bir kurum olagelmiştir. Ancak 2007 yılından itibaren tam faaliyetler belli bir plan çerçevesinde ele alınmış olduğundan bu çalışmada konu 2007 öncesi ve sonrası olarak ele alınmış değerlendirmeler buna göre yapılmıştır.

2.1. 2007 Öncesi Çalışmalar

- Bilişimin temelinde iyi bir plan, iyi bir planlama, planlı çalışma, işbirliği, gelişmeleri takip etme ve entegrasyon yer almaktadır.
- Orman Genel Müdürlüğü Türkiye'de ilk planlı çalışmayı başlatan kurumlardan birisidir
- Ormanlarımıza ait ilk amenajman planları 1917 yılında yapılmaya başlanmıştır.
- **1955 yılında** çıkarılan Bakanlar Kurulu Kararı ile Orman Genel Müdürlüğüne tahsis edilen telsiz frekansları 1958 yılından itibaren kullanılmaya başlanmıştır.
- **1983 yılı genel seçimlerinin** değerlendirilmesi ve kamuoyuna duyurulması Genel Müdürlüğümüz Bilgi İşlem Merkezi tarafından yapılmıştır.
- **1992–1996 yıllarında** biyolojik çeşitliliğin yerinde korunması (GEF-I) projesi kapsamında Kazdağları ve Amanoslar'da CBS tabanlı envanter çalışmaları gerçekleştirilmiştir.
- **1996–1997 yıllarında** Orman Genel Müdürlüğü Enformasyon Teknolojisi Projesi yürütülmüş ve durum değerlendirmesi ortaya çıkarılmıştır. Ancak hazırlanan bu proje çeşitli nedenlerle uygulamaya geçirilememiştir.
- **1997 yılında** Türkiye Kavakçılık Projesiyle uydu görüntüleri kullanılarak kavak alanlarının envanteri çıkarılmıştır.

- www.ogm.gov.tr isimli kurumun resmi web sayfası yaklaşık 15 yıldır kesintisiz yayın yapmaktadır. Nisan 2010 itibari ile günlük ziyaretçi sayısı 50.000 civarındadır.
- **2000 yılından** itibaren ormancılık çalışmalarında Global Yer Belirleyici (GPS) aletleri kullanılmaya başlanmıştır.
- **2000'li yıllarda** yürütülen FRIS (Orman Kaynakları Bilgi Sistemi) Projesinden kazanılan deneyimlerle Orman Amenajman Planları CBS ile sayısal ortamda yapılmaya başlanmıştır.
- **2004 yılından** itibaren önceki yıllarda yapılanlar da dahil olmak üzere bütün orman amenajman haritaları sayısallaştırılmıştır.

2.2. 2007 Sonrası Çalışmalar

58. Hükümet tarafından hazırlanan Acil Eylem Planı'nda e-Dönüşüm Türkiye Projesi de yer almış olup, Orman Genel Müdürlüğünün e-Devlet çalışmaları 2007 yılından itibaren bu Eylem Planı ve e-Dönüşüm Türkiye Projesi çerçevesinde ele alınmış ve kapsamlı bir proğram uygulamaya konulmaya başlanmıştır.
27 Şubat 2003 tarihinde yayınlanan 2003/12 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile e-Dönüşüm Türkiye Projesi'nin amaçları, kurumsal yapısı ve uygulama esasları belirlenmiştir.
2003 yılı Mart ayında DPT bünyesinde **Bilgi Toplumu Dairesinin (BTD)** kurulmuş olması, başta e-Dönüşüm Türkiye Projesi'nin koordinasyonu olmak üzere, kamu kurumlarının bilgi ve iletişim teknolojisi yatırımları arasında eşgüdüm sağlanması ve bilgi toplumu olma yolunda atılması gereken adımlara ilişkin stratcjilcrin belirlenmesi amacıyla yapılacak çalışmalar açısından önemli bir gelişmedir

2003/12 Sayılı Başbakanlık Genelgesi'nde belirtildiği üzere, e-Dönüşüm Türkiye Projesi'nin başlıca hedefi; vatandaşlarımıza daha kaliteli ve hızlı kamu hizmeti sunabilmek amacıyla; katılımcı, şeffaf, etkin ve basit iş süreçlerine sahip olmayı ilke edinmiş bir devlet yapısı oluşturacak koşulların hazırlanmasıdır.

Bu proje ile; Bilgi ve iletişim teknolojileri politikaları ve mevzuatının, öncelikle Avrupa Birliği müktesebatı çerçevesinde gözden geçirilerek yeniden düzenlenmesi, bu konuda eEurope + kapsamında aday ülkeler için öngörülen eylem planının Ülkemize uyarlanması,

- Vatandaşın, bilgi ve iletişim teknolojileri yardımıyla, kamusal alandaki karar alma süreçlerine katılımını sağlayacak mekanizmaların geliştirilmesi,
- Kamu idaresinin, şeffaf ve hesap verebilir hale getirilmesine katkıda bulunulması,
- Kamu hizmetlerinin sunumunda, bilgi ve iletişim teknolojilerinden azami ölçüde yararlanılarak iyi yönetişim ilkelerinin hayata geçirilmesine katkıda bulunulması,
- Bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımının yaygınlaştırılması,
- Bilgi ve iletişim teknolojisi alanında kaynak israfını azaltmak amacıyla, kamunun mükerrerlik arz eden veya örtüşen ilgili yatırım projelerinin bütünleştirilmesi, izlenmesi, değerlendirilmesi ve yatırımcı kamu kuruluşları arasında gerekli koordinasyonun sağlanması,
- Sektördeki özel sektör faaliyetlerine yukarıdaki ilkeler ışığında yol gösterilmesi hedeflenmektedir.

Orman Genel Müdürlüğünce yapılan çalışmalarda 58. Hükümetin Acil eylem Plam çerçevesinde hayata geçirilen e-Dönüşüm Türkiye Projesi örnek alınmıştır.

2.1. 1. İş Planının Hazırlanması

Orman Genel Müdürlüğünce yürütülen/yürütülmesi planlanan tüm çalışmaları gözden geçirmek amacıyla 24.11.2007 tarihinde bir çalıştay yapılmış[xii] ve kurumda bu konuda çalışan tüm elemanlar, Bakanlık yetkileri, akademisyenler, kurumla iş yapan özel sektör temsilcileri bu çalıştaya davet edilmiştir.

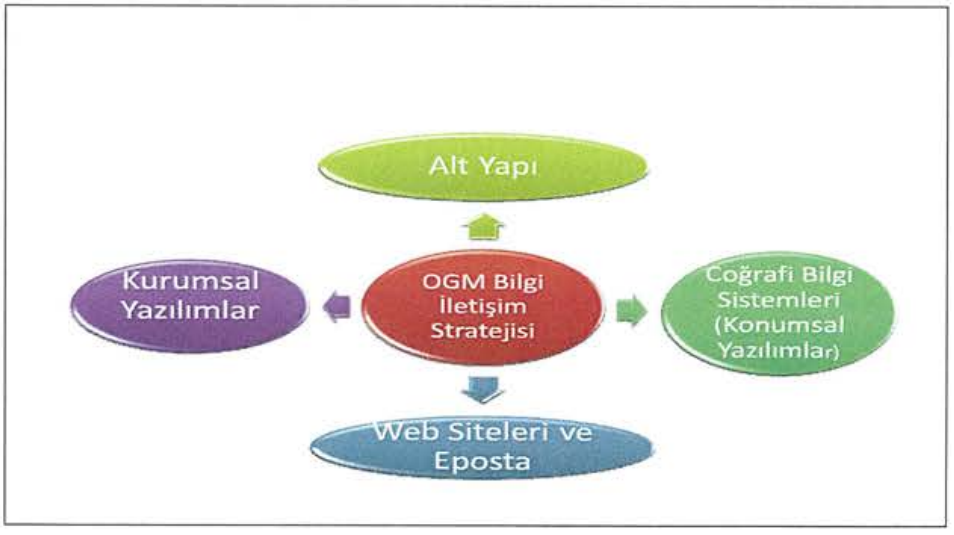
Bu çalıştay ve bilahare yapılan değerlendirmeler neticesinde yapılacak işler belirlenmiş ve sisteme kavuşturulmuştur. Belirlenen bu hedefe uygun olarak yapılacaklar, görevliler, bütçe belirlenmiş ve bir takvime bağlanmıştır.

Şekil 9 Genel Hedefler

- Genel Müdürlük birimleri, Bölge, İşletme Müdürlükleri ve İşletme Şefliklerinin bir ağ içinde merkezi veri tabanları ile birleştirilmesi,
- "Active Directory" kurulumu ile OGM Etki Alanına (DOMAIN) giren bir kullanıcı tek bir kullanıcı adı ve parola ile tüm kurumsal kaynaklara ulaşabilmesi,
- Kurum içerisindeki kaynakların paylaşımı, bu kaynaklara hızlı ulaşım, kaynakların güncelliği,
- VOIP ve Video Konferans uygulamaları ile haberleşme maliyetlerinin azaltılması,
- Genel Müdürlük Hizmet Portalının (Intranet) kurulması,
- Tek girişli-çok sonuçlu Kurumsal ve Konumsal Yazılımlar geliştirilmesi,
- Bilgi belge ve süreç yönetimi-Yazışmaların ve arşivlemenin web tabanlı yapılması
- OGM MESAJ MERKEZİ kurularak kurum içi kolay ve güvenli iletişimin sağlanması hedeflenmektedir.

Sistemin temel bileşenlerini oluşturan faktörler önem derecelerine göre şekillerde gösterilmiştir.

Şekil 10 OGM Bilgi Teknolojileri ve İletişim Stratejisi Ana Yapı

2.1.1. Alt Yapı İle İlgili Faaliyetler

Orman Genel Müdürlüğünün e-Devlet yapısının kurulması için yapılacaklar; mevzuat, idari yapılanma, teknik ve personel olarak dört ana bölüm altında değerlendirilmiştir.

Şekil 11 e-Devlet Alt Yapısı İş Bölümü

Orman Genel Müdürlüğünün e-Devlet alt yapısının kurulması noktasında;

- Mevzuat kısmında temel olarak Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı Bilgi Toplumu Dairesince yapılan çalışmalar takip edilmektedir.
- www.bilgitoplumu.gov.tr adresinde yayınlanan haberler, faaliyet raporları, Kanunlar, Kanun Tasarıları, Avrupa Birliğinin çalışmaları dikkatle izlenmekte, takip edilmekte ve uygulanmaktadır.
- Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu da dikkatle izlenmektedir. http://www.btk.gov.tr/ adresinde yayın yapan web sayfası, diğer bazı sayfalarla birlikte (www.tbmm.gov.tr, www.basbakanlik.gov.tr, www.todaie.gov.tr) Orman Genel Müdürlüğünce sürekli takip edilen ve gelişmelerin anında uygulandığı web sayfalarının başında gelmektedir.

Tablo 4 OGM e-Devlet Alt Yapısı için Yapılan Mevzuat Düzenlemeleri

Hedeflenen	**Gerçekleşme**	**Açıklama**
Bilgi İşlem (e-Devlet) Çalışmalarının genel çerçevesini belirleyecek bir tamim hazırlanması	Yayınlandı	**6534 sayılı** "Orman Genel Müdürlüğü Bilgi İletişim Teknolojileri Tamimi" 03.12.2007 Tarihinde yürürlüğe girmiştir.[xiii]
Genel Müdürlükçe yürütülecek coğrafi bilgi sistemi çalışmalarının genel çerçevesini belirleyecek bir tamim hazırlanması	Yayınlandı	**6550 sayılı** "Orman Genel Müdürlüğü Coğrafi Bilgi Sistemleri Çalışma Esas ve Usulleri Hakkında Tamim" 07.02.2008 Tarihinde yürürlüğe girmiştir.[xiv]
Bilgi İşlem (e-Devlet) çalışmalarının tüm çalışanlara ve diğer paydaşlara ulaştırılmasında yardımcı olacak tanıtım ve haber bürolarının çalışma esaslarını belirleyecek bir tamim hazırlanması	Yayınlandı	**6552** sayılı "Orman Genel Müdürlüğü Basın-Halkla İlişkiler Ve Tanıtım Büroları Tamimi " 20.02.2008 Tarihinde yürürlüğe girmiştir.[xv]

2.1.2. İdari Yapılanma İle İlgili Yapılanlar

Bir Kamu İdaresi olan Orman Genel Müdürlüğünün e-Devlet çalışmalarını başarı ile yürütebilmesi ancak uygun bir yapılanma ile mümkündür. Aksi takdirde kamu idarelerinin bilinin zorluklarından dolayı başarıya ulaşılması mümkün görülmemektedir.

2.1.2.1.Mevcut İdari Yapılanma

Genel Müdürlük merkez ve taşra birimlerince yürütülen bir çok çalışma e-Devlet veya diğer bir ifade ile çalışmaları ile doğrudan ilgili olmakla birlikte, bizzat görevi bu olan ve ürettikleri bilgiler, veriler ile diğer birimleri destekleyen birimler mevcut olup bunlar liste halinde tabloda gösterilmiştir.

Tablo 5 OGM' de bilgi işlemle birebir ilgilenen birimler

Daire Başkanlığı/Birim	Şube Müdürlüğü
İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı	Bilgi işlem Şube Müdürlüğü
Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı	Yönetim Bilgi Sistemleri Şube Müdürlüğü
Orman Koruma ve Yangınla Mücadele Dairesi Başkanlığı	Elektronik Haberleşme Şube Müdürlüğü
Kadastro ve Mülkiyet Dairesi Başkanlığı	Kadastro Şube Müdürlüğü
Orman İdaresi ve Planlama Dairesi Başkanlığı	
Orman Harita ve Fotogrametri Müdürlüğü	

Bu birimler Genel Müdürlük merkezinde yer alan birimler olup, Orman Bölge Müdürlüklerinde Şube Müdürlükleri ve Şeflikler şeklinde yapılanmalar oluşturulmuştur.

Bu birimler bir şekilde ilk elden bilgi üreten ve diğer Dairelere servis yapan birimlerdir. Ancak maalesef aralarında bir koordinasyon bulunmadığı gibi, üretilen bilgilerde de ortak dil veya standardizasyon eksikliği vardır.

2.1.2.2. Planlanan Yapı

Devletin yapılanmasını düzenleyen 3046 sayılı yasada Kamu İdarelerince yürütülecek temel faaliyetler için Daire Başkanlıkları kurulması öngörülmüştür. Orman Genel Müdürlüğünün bilgi işlem çalışmalarını koordine edecek bir Daire Başkanlığının eksikliği sürekli hissedilmiş ve hazırlanan raporlarda bu husus dile getirilmiştir.

Nitekim TODAİE tarafından 2002 yılında yürütülen Orman Genel Müdürlüğü Yeniden Yapılanma ve Norm Kadro Projesinde[xvi] de aynı eksiklik dile getirilmiştir.

TODAİE tarafından yürütülen bu projenin çıktılarına göre neticede iki teklif ortaya çıkmıştır.

2.1.2.2.1. TODAİE Projesine göre OGM Çalışanları Tarafından Önerilen Yapı

Buna göre Orman Genel Müdürlüğü çalışanları tarafından **"Bilgi Sistemleri ve Harita Fotogrametri Dairesi Başkanlığı"** kurulması teklif edilmiştir. Kurulacak bu daire başkanlığının ise;

- Bilgi Sistemleri
- Çözümleme ve Programlama
- Ağ Yönetimi ve Sistem İşletimi
- Harita
- Fotogrametri

Şube Müdürlüklerinden oluşması önerilmiştir.

2.1.2.2.2. TODAİE Projesine göre PYG Tarafından Önerilen Yapı

Aynı proje sonuçlarına göre, projede görev alan ve değerli akademisyenlerden oluşan Proje Danışmanları Grubunca önerilen yapı ise **"Bilgi Sistemleri Dairesi Başkanlığı"** şeklindedir.

Bu Dairenin altında kurulması önerilen Şubeler ise;

- Çözümleme ve Programlama Şube Müdürlüğü
- Veri Tabanı ve Web Yönetimi Şube Müdürlüğü
- Ağ Yönetimi ve Sistem İşletim Şube Müdürlüğü şeklindedir.

2.1.2.3. Yapılan Çalışmalar

2007 yılından itibaren hızlandırılan çalışmalarda da daha önceden dile getirilen eksiklikler müşahede edilmiş ve hazırlanan iş planı ile bu eksikliklerin giderilmesi amaçlanmıştır.

Daire Başkanlığı için Kanun Değişikliği gerekmektedir. Bunun için gerekli girişimlerde bulunulmuştur.

Bakanlar Kurulunca imzalanarak 05.03.2010 tarihinde TBMM Genel Kuruluna gönderilen "KARA AVCILIĞI KANUNUNDA VE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI" nın 4. Maddesi ile

Orman Genel Müdürlüğünün kuruluş yasasında değişiklik yapılması ve bir Daire Başkanlığı kurulması amaçlanmıştır.

Kanun Tasarısının 4. Maddesi aşağıdaki gibidir.

Şekil 12 OGM BTİ Dairesi Kanun Tasarısı

MADDE 4- 31/10/1985 tarihli ve 3234 sayılı Orman Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun;

ç) 19 uncu maddesinin (d) bendi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"d) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Dairesi Başkanlığı."

d) 23 üncü maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"Bilgi Teknolojileri ve İletişim Dairesi Başkanlığı

MADDE 23- Bilgi Teknolojileri ve İletişim Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Genel Müdürlük bünyesinde ihtiyaç duyulan yazılımları veya yazılım geliştirme araçlarını belirlemek, geliştirmek ve tedarik etmek,

b) Genel Müdürlük bilgi iletişim çalışmaları için gereken her türlü donanım ve çevre birimlerini tedarik etmek ve gerekli teknik destekği sağlamak,

c) Bilişim teknolojisinde gelişmelere uygun olarak birimlerin ihtiyaç duyduğu alanlarda daha etkin ve verimli bilgi, belge ve iş akışı düzenini kurmak,

d) Genel Müdürlük bünyesinde Coğrafi Bilgi Sistemi kurmak ve geliştirmek,

e) Genel Müdürlük için uygun bilgisayar ağlarını planlamak, tasarlamak, kurmak ve işletmek, ortaya çıkan sorunları incelemek ve çözmek, düzeltici tedbirleri almak,

f) Genel Müdürlükçe verilecek benzer görevleri yapmak."

Şube Müdürlüğü için Bakanlar Kurulu Kararı gerekmektedir. Bunun için de gerekli yazışmalar yapılmış ancak Daire Başkanlığı kurulmadığı için mesafe alınamamıştır. Sınırlayıcı bu faktörler ve bugüne kadar olan değişiklikler dikkate alınarak yapılabilecekler yeniden belirlenmiş ve bu çerçevede;

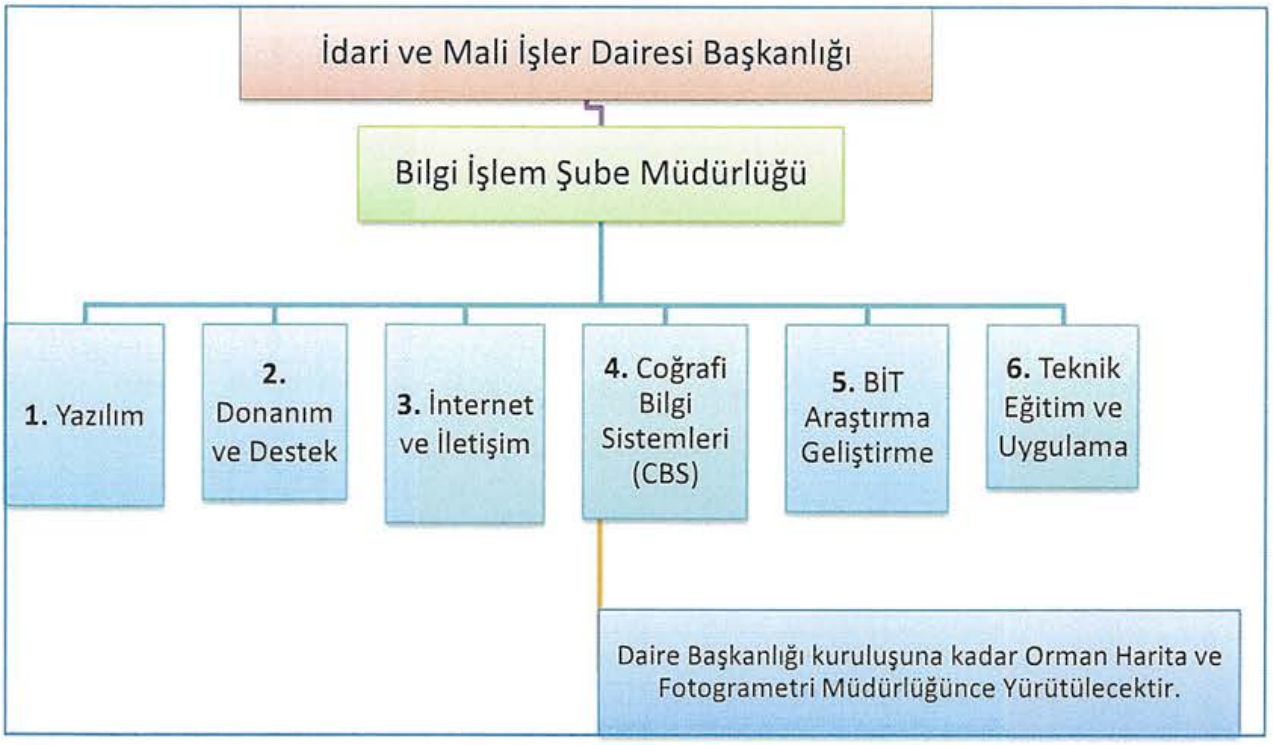
- Merkezde Bilgi İşlem Şube Müdürlüğünün yapısı yeniden belirlenmiştir.
- 3046 sayılı yasanın verdiği yetki çerçevesinde Orman Bölge Müdürlüklerinde Bilgi İşlem Şeflikleri kurulmuştur.

Diğer çalışmalar ise Tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 6 İdari Yapılanma ile İlgili Hedeflenenler ve Yapılanlar

Hedeflenen	**Gerçekleşme**	**Açıklama**
Bir Daire Başkanlığı Kurulması	Henüz kurulamadı	Bakanlar Kurulunca hazırlanan Kanun Tasarısı TBMM' ne gönderilmiştir.
Bilgi İşlem Şube Müdürlüğünün yeniden yapılandırılması	Yapıldı	Genel Müdürlük Makamından alınan olur ile Şube Müdürlüğü yeniden yapılandırılmıştır.
Bölge Müdürlüklerinde Bilgi İletişim Teknolojileri Şeflikleri kurulması	Kuruldu	20.03.2008 Tarihinde Bakan Oluru ile tüm Orman Bölge Müdürlüklerinde Bilgi İletişim Teknolojileri Şeflikleri kurulmuştur
Bölge Müdürlüklerine Bilgi İletişim Teknolojileri Şube Müdürlükleri kuruluşu.	Henüz kurulamadı	DPT, DPB ve Maliye Bakanlığı ile görüşmeler devam ediyor.

Şekil 13 Yeniden düzenlenmiş haliyle Bilgi İşlem Şube Müdürlüğü

2.1.3. Teknik Alt Yapı Çalışmaları

Teknik alt yapı çalışmaları iki bölüm altında ele alınmıştır. Bunlar;

- Bina ve Yerleşim
- Network Ağının İyileştirilmesi

Şekil 14 Teknik Alt Yapı

2.1.3.1. Bina ve Yerleşim

Kaliteli bir hizmet doğal olarak kaliteli mekânlarda verilebilir. Veya doğal olarak yapılmakta olan işe verilen önemle doğru orantılı olarak uygun mekânlar tahsis edilmektedir.

Orman Genel Müdürlüğünce de konuya verilen önemin artması ile birlikte bina ve binanın içine ait tefrişatta iyileşmeler olmaya başlamıştır.

İlk olarak Genel Müdürlüğün müstakil bir binası (OGM Gazi Tesisleri 5 Nolu Bina) Bilgi İşlem çalışmalarını yürütmek üzere tahsis edilmiştir. Şu anda hemen hemen benzer veya birbirini tamamlayıcı faaliyetleri yürütmekte olan İMİ Dairesi Bilgi İşlem Şube Müdürlüğü ve Orman Koruma ve Yangınla Mücadele Dairesi Başkanlığı Elektronik Haberleşme Şube Müdürlüğü aynı binayı paylaşmaktadır.

Binanın genel düzenlemelerini müteakiben; başta uzaktan eğitim olmak üzere her türlü eğitim faaliyetlerimin yapılabileceği, toplantıların düzenlenebileceği, her türlü teknik donanıma sahip bir çok amaçlı salon hizmete açılmıştır. Bu iki önemli çalışma ile birlikte Orman Genel Müdürlüğü merkezinin ihtiyaçlarını en azından gelecek birkaç yıl için karşılanmış durumdadır.

2.1.3.2. Network Ağının İyileştirilmesi

İdeal bir yapıda bir kamu idaresindeki tüm teknik donanımın bir birini görmesi, beraber yönetilmesi, birbirinin dilinden anlaması esastır.

Bu meyanda Orman Genel Müdürlüğünde mevcut;

- Masaüstü bilgisayarların
- Dizüstü bilgisayarların
- Tarayıcıların
- Yazıcıların
- Faksların
- Telsizlerin
- Telefonların
- Fotoğraf Makinelerinin
- PDA cihazlarının
- Kişi veya kuruma ait tüm cep telefonlarının
- GPS cihazlarının
- Kadastro, Orman Amenajmanı ve diğer ormancılık çalışmalarında kullanılan özel nitelikli cihazların

Birbiri ile uyumlu olması son derece önemlidir.

Bu bağlantı için doğal olarak kurumun ihtiyaçlarına göre hazırlanmış, kuruma özel yazılımlara da ihtiyaç duyulacaktır. Ancak yazılım konusuna bilahare değinileceği için bu bölümde donanımlar arasında gerekli olan fiziksel bağa değinilmiştir.

2007 yılından itibaren Orman Genel Müdürlüğünün network ağının iyileştirilmesi için bazı çalışmalar planlanmış, ancak Nisan 2010 itibari ile az bir kısmı bitirilebilmiştir. Yapılan çalışmalar ve planlananlar tablo 7'de gösterilmiştir.

Tablo 7 Orman Genel Müdürlüğü Network Ağının İyileştirilmesi Çalışmaları

Hedeflenen	Gerçekleşme
Bilişim Alt Yapısının Kurulması	Devam ediyor
Acil Donanımların Alınması	Alındı
Merkez ve Taşra Birimlerin İnternet Bağlantılarının Tamamlanması	Tamamlandı

2.1.3.2.1. Telefon ve Telsiz İletişimi

Genel Müdürlükte mevcut telsiz ve telefon iletişiminin internet alt yapısı ile uyumlu hale getirilmesi için çalışmalar planlanmış olsa da henüz faaliyete geçilememiştir.

2.1.4. Personel Alt Yapısının Güçlendirilmesi Çalışmaları

2007 yılı itibari ile Bilgi İşlem Şube Müdürlüğünde görev yapmakta olan elemanlarımızın sayısı ve dağılımı ihtiyacımızı karşılamadan oldukça uzakta idi.
2007 yılından itibaren gerek personel sayısının arttırılması, gerekse çeşitli eğitimler ve çalışmalarla mevcutların kapasitesinin oluşturulması konusunda kapsamlı bir çalışma yapılmıştır.

2.1.4.1. Personel Sayısının Arttırılması Amaçlı Çalışmalar

Öncelikle doğrudan Bilgi İşlem Şube Müdürlüğünde istihdam edilecek personelin sayısı arttırılmıştır. Bunun için Genel Müdürlük merkez birimlerinden veya Orman Bölge Müdürlüklerinden konuya yatkın elemanlarımız Bilgi işlem Şubesine tayin edilmiş, diğer taraftan açıktan atamalar da yapılmıştır.
Nisan 2010 itibari ile Bilgi işlem Şube Müdürlüğünde 27 eleman görev yapmakta olup bu sayı da yetersiz durumdadır.

Doğrudan bilgi işlem şubesine yapılan tayin ve atamalara ek olarak, destekleyici birimler olan Orman Harita ve Fotogrametri Müdürlüğüne, Elektronik Haberleşme Şube Müdürlüğüne ve yeni kurulmuş olan Basın Müşavirliğine eleman takviyesi yapılmıştır.

Merkezde yapılan bu çalışmalara ek olarak Orman Bölge Müdürlüklerinde de;

- Kurulan Bilgi Teknolojileri ve İletişim Şefliklerine atamalar yapılmış,
- Her Orman Bölge Müdürlüğünde bir Bölge Müdür Yardımcısı bilgi işlem çalışmalarını yürütmek üzere görevlendirilmiştir.

2.1.4.2. Personel Kalitesinin Arttırılması Amaçlı Çalışmalar

Sayının arttırılmasına matuf yapılan çalışmalara ek olarak personel kalitesinin arttırılması için de kapsamlı çalışmalar yapılmıştır. Bunlara göz atacak olursak;

- Tüm teşkilata şamil hizmet içi eğitimler düzenlenmiş ve özel sektör dahil tüm taraflar bir araya getirilmiştir. 2007 yılından itibaren düzenlenen hizmet içi eğitimlerin listesi tabloda gösterilmiştir. Başta özel sektör olmak üzere, diğer kurumlarca düzenlenen seminerlere, toplantılara planlı şekilde iştirak edilmiştir.
- Başarılı personel takdirname ile taltif edilmiştir.
- Konuyla ilgili yarışmalara katılım sağlanmış, yurt içi ve yurt dışı konferanslara düzenleyici ve ya izleyici olarak iştirak edilmiştir. Katılım sağlanan konferans ve yarışmaların bir bölümü ve sonuçları tabloda gösterilmiştir.
- Sayı oldukça yetersiz olmakla birlikte personelin yurt dışına gönderilmesi çalışmalarına başlanmıştır.
- Bütün bunlara ek olarak proje bazlı eğitimler düzenlenmiş, işi yaparken öğrenmeye yönelik çalışmalar arttırılmıştır.
- 2010 yılında daha uzun süreli ve daha geniş katılımlı bir eğitim başlatılacaktır. Bunun için gerekli bütçe ayrılmış ve planlamalar yapılmıştır.

2.2. Coğrafi Bilgi Sistemleri (Konumsal Yazılımlar)

Türkiye coğrafyasının, diğer bir ifade ile ülkemiz coğrafi alanının yaklaşık üçte biri doğrudan Orman Genel Müdürlüğünün görev ve sorumluluk alanında bulunmaktadır. CBS çalışmalarının tekniğine uygun şekilde yapılması Orman Genel Müdürlüğünün gerçek manada çağ atlaması manasına gelecektir. Şu anda bazı uygulamalar yapılıyor olmakla birlikte bunların olması gerekenler, diğer bir ifade ile ideal uygulamalar olduğunu söylemek mümkün değildir.

Öncelikle CBS çalışmalarının niye zaruret olduğunu açıklamak gerekirse;

- Bir bankayı göz önüne aldığımızda mesela, coğrafi mekandan bağımsız olarak bankayı herhangi bir yere inşa edebilir ve coğrafya ile, arazi ile bir bağınız olmadan işlemlerinizi yapabilirsiniz. Para transfer etmek için bulunduğunuz yerin coğrafi koordinatlarına ihtiyaç bulunmamaktadır.
- Son zamanlarda yaygınlaşmakta olan çağrı merkezlerini İstanbul yerine Erzurum'da inşa etmenin teorik veya pratik bir farkı bulunmamaktadır. Tercihinize bağlı olarak herhangi bir mekân seçilebilir.
- Herhangi bir eğitimi, konferansı Ankara, İstanbul veya Elazığ'da yapmanızda coğrafyadan ziyade kişisel veya kurumsal tercihler rol oynayabilir. Bugün Ordu'da yaptığınız eğitimi bir başka gün Gümüşhane'de yapmanız mümkündür.

Ama coğrafyaya bağlı, diğer bir ifade ile araziye bağlı çalışmaların yerlerinin değiştirilmesi pratikte mümkün değildir. Mesela;

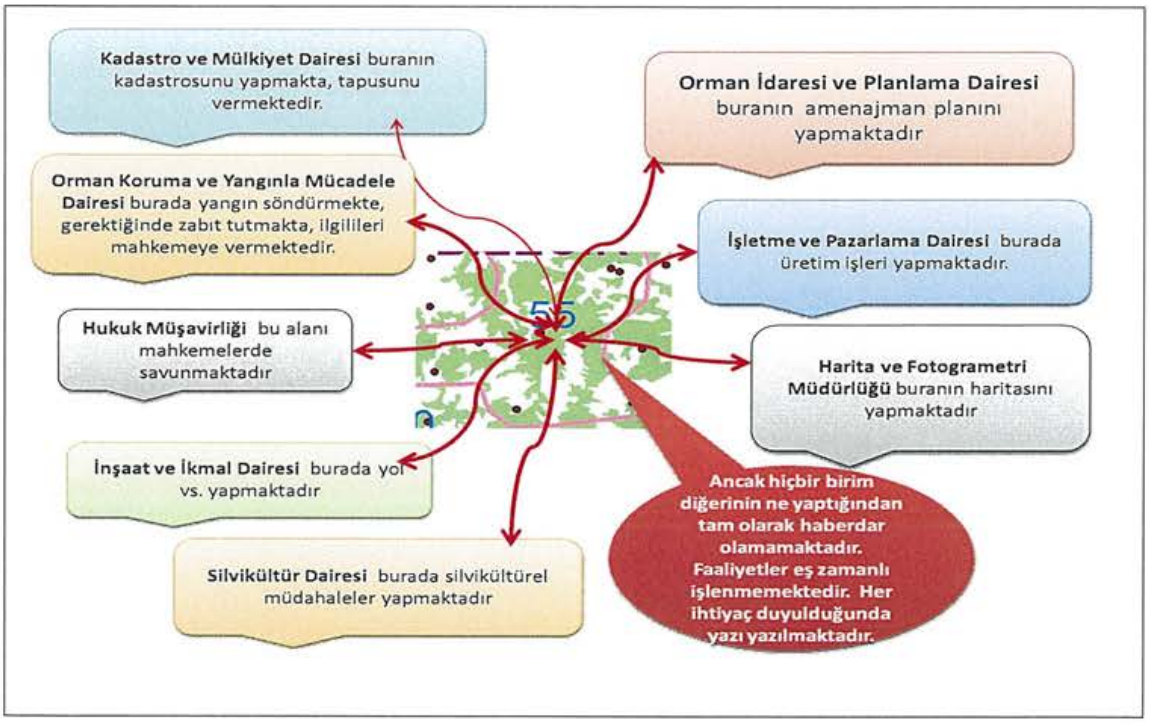
- Bir ırmak yatağı nereden geçiyorsa siz de o coğrafyada çalışmak durumundasınızdır. Irmak yatağını bugün Samsun'a, yarın Eskişehir'e almak gibi bir imkân bulunmamaktadır.
- Bir karayolu üzerinde çalışılıyorsa, karayolunun geçtiği güzergah belirleyici unsurdur.
- Ormanları taşımak mümkün olmadığına göre ormanın coğrafyasına uymak mecburiyeti bulunmaktadır. O yüzden de bu terimin adı "coğrafi bilgi sistemleri" şeklinde konulmuştur. Belirleyici unsur doğal etkenlerdir ama diğer

taraftan insan eliyle yapılan uzun süreli ve kalıcı veya amaca göre kısa süreli ve geçici unsurları da dikkate almak gerekebilir.

Daha önce ifade edildiği üzere Orman Genel Müdürlüğünce CBS tekniklerinden istifade edilmekte, CBS temelli çalışmalar yapılmaktadır. Ama şu anda bunlar birbirleri ile etkileşimli, birbirlerini tamamlayan, entegre çalışmalar değildir. Her birim kendi görevleri çerçevesinde veri toplamaktadır.

Her ne kadar bir coğrafi bilgi sisteminin oluşturulmasının %70-%80'inin veri derlenmesinden müteşekkil olduğu ifade edilmekte ise de, birkaç özel program hariç hâlihazırda veri toplamanın ilerisine geçilememiştir. Diğer bir ifade ile gerçek manada bir coğrafi bilgi sistemi kurulamamıştır. Bunu şekilde görüldüğü haliyle ifade etmek oldukça faydalı olacaktır.

Şekil 15 Bir Bölmede Değişik Dairelerce Yapılan Faaliyetler

Orman Genel Müdürlüğünce yürütülen coğrafi bilgi sistemi çalışmaları neticesinde ulaşılmak istenen hedef; üretilen bir bilginin bir kez girilmesi, tekerrür olmaması ve gerektiğinde milyonlarca kez kullanılabilmesidir.

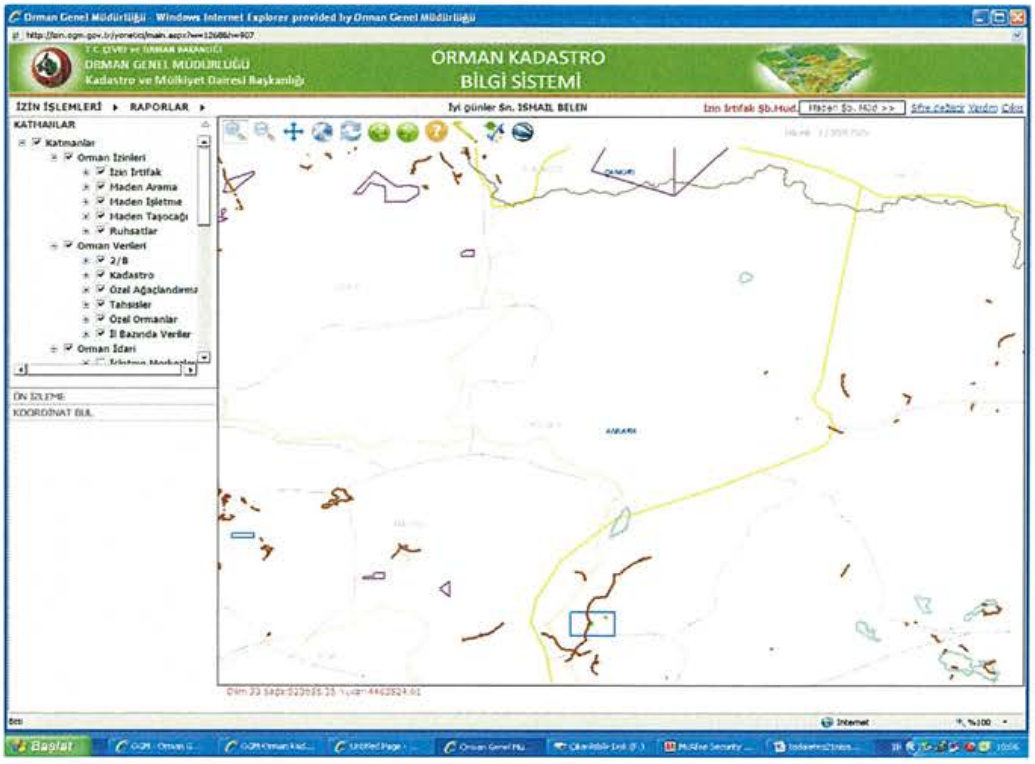
2.2.1. Birimlerce Yürütülen Çalışmalardan Örnekler

Bu bölümde Orman Genel Müdürlüğü merkez birimlerince yürütülen çalışmalardan bazı örnekler verilecektir.

2.2.1.1. Kadastro ve Mülkiyet Dairesi Başkanlığı

- 1996 yılından itibaren orman kadastro çalışmalarında CAD bazlı yazılımlar ile sayısal haritalar üretilmeye başlanmıştır.
- Orman Kaynakları Bilgi Sistemi (FRİS) Projesinde yapılan çalışmalar çerçevesinde elde edilen birikimlerle 2001 yılından itibaren CBS bazlı çalışmalara geçilmiştir.
- Birlikteliğin sağlanması açısından geliştirilen veri sözlüğü ve veri tabanı tasarımı, Orman Kadastro Teknik İzahnamesi ekinde yayınlanmıştır.
- 2007 yılı itibari ile tüm orman kadastro çalışmaları CBS bazlı olarak yürütülmektedir.
- 2008 yılından itibaren ise ormanlık alanlardan verilen izinler koordinatlara dayalı olarak CBS tabanlı olarak takip edilmeye başlanmıştır.

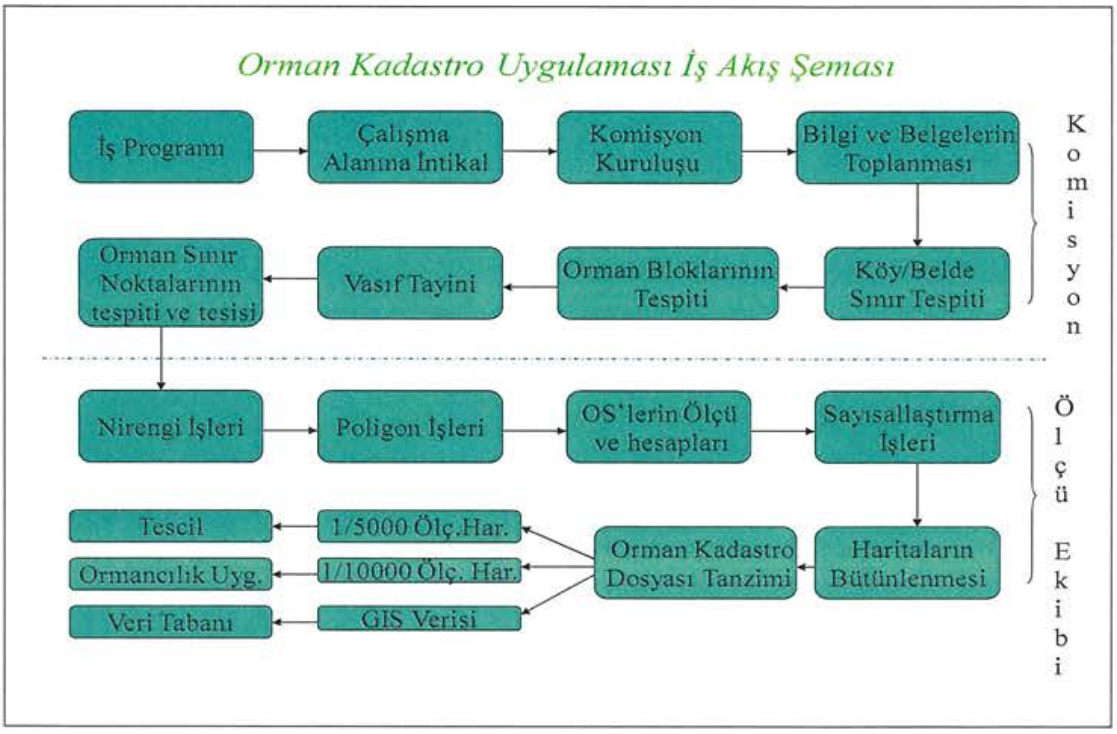
Şekil 16 Orman Kadastro Bilgi Sisteminden Örnek Bir Sayfa

Kadastro ve Mülkiyet Dairesi Başkanlığınca uygulanan CBS çalışmalar;

- Planlama
- Orman kadastro haritalarının sayısal ve veritabanına bağlı olarak üretilmesi
- Üretilen haritaların ve coğrafi bilgilerin internetten sunulması
- Coğrafi arşiv sistemi uygulaması

Şekil 17 Orman Kadastro Uygulaması İş Akış Şeması

2.1.1.2. Koruma Dairesi Başkanlığınca Yapılan Çalışmalar

Orman yangınları Türkiye ormanlarının ve ormancılarının en büyük problemlerinden birisidir. Hiç yangın çıkmayacağını varsaymak veya planlamaları ona göre yapmak doğal olarak pek makul bir beklenti değildir. Orman yangınları sürekli çıkacak olup esas olan kısa zamanda haber alarak en hızlı şekilde yangın mahalline ulaşmak ve söndürme çalışmalarına başlamaktır.

Orman yangınlarının diğer yangınlardan en önemli farkı oldukça geniş alanlarda meydana gelmesidir. 2008 yılında Antalya Taşağıl'da meydana gelen yangında olduğu gibi yangın alanı bazen 20.000 hektarı bulabilmektedir. Böyle bir yangına mesela 10 helikopter, 15 uçak, 150 arazöz, hizmet araçları müdahale edebilmektedir.

Bu kadar aracın ve insanın gerektiği gibi yönetilmesi büyük bir organizasyonu gerektirmektedir.

Orman Genel Müdürlüğü kendi geliştirdiği bir sistemle tüm unsurları web üzerinden yönetmeye başlamıştır. Başlangıçta basit ifadesiyle bir "araç takip sistemi" kurulmuş, bilahare insanlara, orman varlığına ait verilerin de girilmesi ve veri tabanına eklenmesi ile "Orman Yangın Yönetim Sistemi" oluşturulmuştur.

Şekil 18 OGM Orman Yangın Yönetimi Sistemi Giriş Sayfası

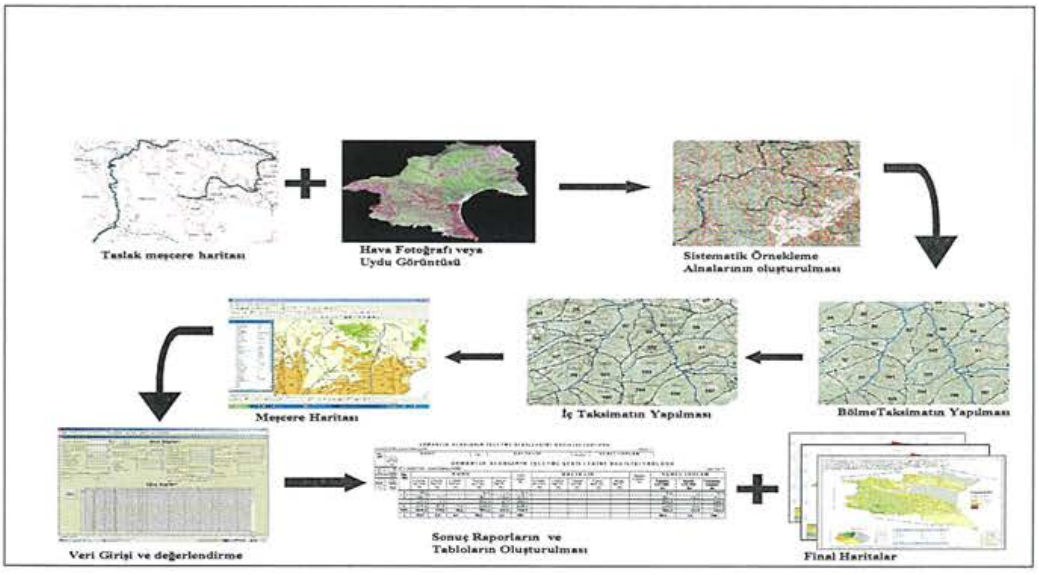
Bu web tabanlı program sayesinde; başta helikopter ve uçaklar olmak üzere, arozözler, dozerler, greyderler, insanlar, ormana ait tüm veriler (orman yolları, meşçere haritaları, bölme ve bölmecik sınırları, yangın kuleleri vs.) bir sistem üzerinde buluşturulmuştur.

Yaklaşık olarak 1 milyon TL' ye mal olan bu sistemin en makul seviyede hesaplanan yıllık tasarrufu 15 milyon TL olarak kayıtlara geçmiştir. Bu yazılım 2008 yılında e-TR Türkiye birincilik ödülü kazanmıştır. 2009 yılında ise Bilişim Yıldızları Birincilik Ödülü alınmıştır.

2.1.1.3. *Orman İdaresi ve Planlama Dairesi Başkanlığınca Yapılan Çalışmalar*

- 1998-2001 yılları arasında Finlandiya ile birlikte yürütülen Orman Kaynakları Bilgi Sistemleri Projesi kapsamında *(Forest Resources Information Systems-FRIS)* kapsamında Genel Müdürlüğün 27 Bölge Müdürlüğünden birisi olan Zonguldak Orman Bölge Müdürlüğü Karabük Orman İşletme Müdürlüğünde; Orman Harita ve Fotogrametri verilerinin, Orman İdaresi ve Planlama Dairesi Başkanlığı verilerinin ve Kadastro ve Mülkiyet Dairesi Başkanlığı verilerinin bir arada değerlendirildiği ilk CBS uygulamaları başlatılmıştır,
- 2004 yılında Orman Amenajman Planları ve Haritaları CBS yazılımları kullanılarak sayısal olarak üretilmeye başlanmıştır,
- 2006 yılından itibaren ise tüm Orman Amenajman Planları ve Haritalarının sayısal olarak üretimi, çıkarılan harita yapım İzahnamesi ile zorunlu hale getirilmiştir,
- Halen Amenajman Ofisleri vasıtasıyla Planlaması yenilenmeyen Plan ünitelerinin de sayısal haritalarının yapımı devam etmektedir.

Şekil 19 Orman Amenajmanı Çalışmalarında İş Akışı

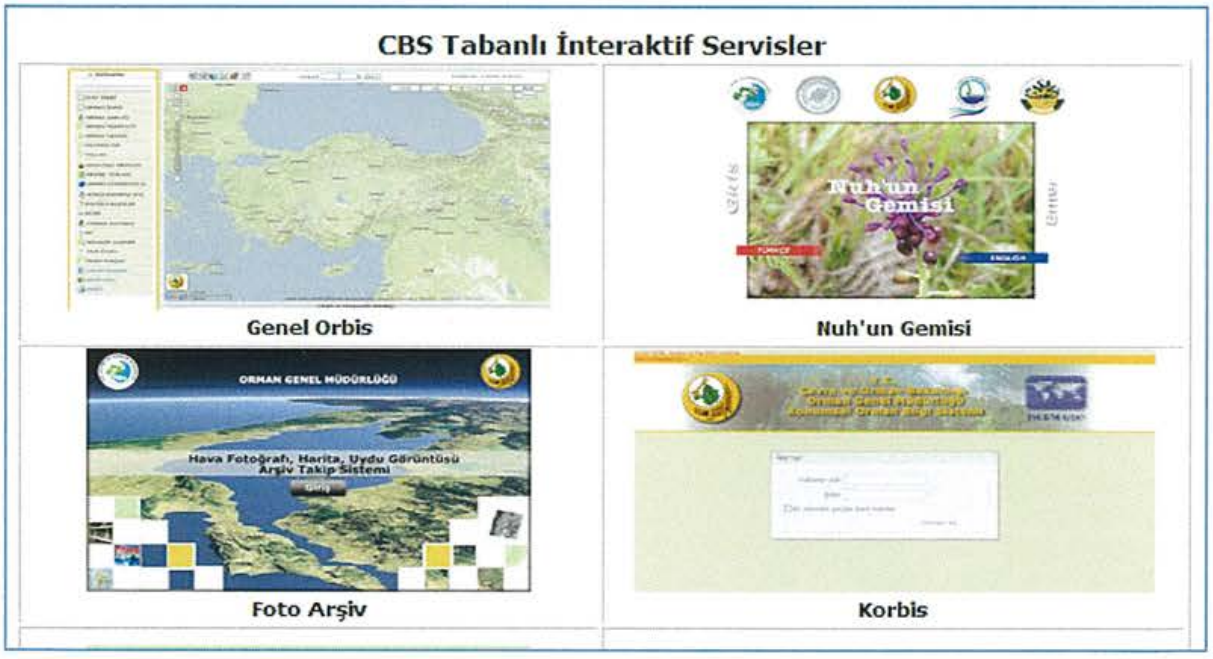

2.1.1.4. Orman Harita ve Fotogrametri Müdürlüğünce Yapılan Çalışmalar

- 1963 yılından beri hava fotoğrafları kullanımı ile Orman haritaları üretilmekte,
- 1991 den itibaren Renkli Kızılötesi hava fotoğrafları ile çalışılmakta,
- 1992 yılından itibaren Orman haritaları üretiminin Sayısal olarak gerçekleştirmekte,
- 1997 yılından beri CBS-UA çalışmalarına devam etmektedir.

Nisan 2010 itibari ile Orman Harita ve Fotogrametri Müdürlüğünce hazırlanmış olan 4 adet veri tabanı bulunmaktadır. Bu birim koordinasyonunda hazırlanan "ORBİS Web Uygulama Yazılımı", 2008 tarihinde Amerika Birleşik Devletleri San Diego/ California kentinde gerçekleştirilen 28. Uluslararası Esri Kullanıcılar Konferansında Web Uygulamalarında birincilik ödülünü almıştır.

Şekil 20 1 CBS tabanlı interaktif servisler

www.nuhungemisi.gov.tr adresinde yayın yapan web sitesi, ülkemizde biyolojik çeşitlilik alanında gov.tr uzantılı olara hazırlanan ilk web sitesi özelliğini taşımaktadır. Konuyla ilgilenen uzmanlar, akademisyenler tespit ettikleri biyolojik değerleri kendilerine verilen yetkiler çerçevesinde veri tabanına işleme imkânına sahip olmaktadırlar.

4. KAYNAKÇA

1. http://www.tbmm.gov.tr/anayasa.htm
2. http://www.mevzuat.gov.tr/Metin.Aspx?MevzuatKod=1.3.4785&sourceXmlSearch=&MevzuatIliski=0
3. http://www2.ogm.gov.tr/bilgi_edinme/mevzuat/Genel/genel_kanun/6831_orkanun.doc
4. http://www.mevzuat.gov.tr/Metin.Aspx?MevzuatKod=1.3.4785&sourceXmlSearch=&MevzuatIliski=0
5. http://web.ogm.gov.tr/Dkmanlar/Mevzuat/Genel/Genel%20Kanun/3234_ogm.htm
6. http://www.hukuki.net/kanun/3800.15.frameset.asp
7. http://www2.cevreorman.gov.tr/teskilat/4856.htm
8. http://www.mevzuat.gov.tr/
9. http://www.basbakanlik.gov.tr/Forms/pDraftOfALaw.aspx
10. http://www.mevzuat.gov.tr/Metin.Aspx?MevzuatKod=1.5.3046&MevzuatIliski=0&sourceXmlSearch=
11. http://web.ogm.gov.tr/birimler/merkez/StratejiGelistirme/Dokumanlar/Stratejik_Planlama/STRATEJIK%20PLAN%202010-2014.pdf
12. http://web.ogm.gov.tr/diger/Bilgiteknolojileri/Sayfalar/2007Antalya.aspx
13. 03.12.2007 tarih ve 6534 sayı Orman Genel Müdürlüğü Bilgi İletişim Teknolojileri Tamimi
14. 07.02.2008 tarih ve 6550 sayılı "Orman Genel Müdürlüğü Coğrafi Bilgi Sistemleri Çalışma Esas ve Usulleri Hakkında Tamim"
15. 20.02.2008 tarih ve 6552 sayılı "Orman Genel Müdürlüğü Basın-Halkla İlişkiler Ve Tanıtım Büroları Tamimi "
16. T.C. Orman Genel Müdürlüğü Yeniden Yapılanma Ve Norm Kadro Projesi, TODAİE, Cilt 3 Önerilen Yapı Son Rapor Merkez Ve Taşra Teşkilatı Ankara Aralık, 2002
17. http://web.ogm.gov.tr/diger/Bilgiteknolojileri/Dokumanlar/ResmiYazilar/web230109.pdf

2.2.2. CBS Çalışmalarında Hedeflenenler ve Gerçekleşmeler

2007 yılında yeniden başlanan çalışmalarda hedeflenenler ve Nisan 2010 itibari ile durumları tabloda gösterilmiştir.

Tablo 8 CBS Hedefleri ve Gerçekleşmeler

Hedeflenen	Gerçekleşme
Genel Müdürlüğün Bütün Çalışmalarının Tek CBS altlığı Üzerinden Yürütülmesinin Sağlanması için altyapının kurulması	Çalışmalar devam ediyor.
Amenajman Planlarının Sayısal Ortama Aktarılması	Yapıldı
Yol Şebeke Planlarının Sayısal Ortama Aktarılması	Çalışmalar devam ediyor.
Orman Sayılan Yerlerden Verilen İzin ve Tahsislerin Sayısal Ortama Aktarılması	Yapıldı
Kent Ormanlarına Ait Verilerin Sayısal Ortama Aktarılması	Yapıldı
Orman Depolarının Sayısal Ortama Aktarılması	Yapıldı
Silvikültür Planlarının Sayısal Ortama Aktarılması	Çalışmalar devam ediyor.
Yangın Yönetim Çalışmaları Kapsamında Tüm Araçlara Gerekli Teçhizatın Tesisi	Yapıldı
Yangına I. ve II. Derece Hassas İşletmelerde Bilgisayara Dayalı Yangın İzleme Sisteminin Kurulması	Çalışmalar Devam ediyor
Genel Müdürlük Gayrimenkullerinin CBS Tabanlı Veri Tabanına Kaydı	Devam ediyor
Biyolojik Çeşitlilik İzleme programının kurulaması	Yapıldı

2.2.3. CBS Çalışmalarındaki Temel Problemler

- Öncelikli olarak Genel Müdürlük adına bir bütünlük bulunmamaktadır. İlgili her birim kendi ihtiyacı ve isteği doğrultusunda çalışma yürütmektedir. Üretilen ürünler de çoğu zaman sadece ilgili birim tarafından kullanılabilmektedir.
- Veri sözlüğü ve standardı oluşturulmamıştır.
- Sistemi bir bütün olarak algılayıp koordine edecek, bir bütünün parçaları olarak yönetecek uzman eksikliği vardır.
- Birimlerce farklı yazılımlar ve donanımlar kullanılmakta, bu ise uyuşmazlıklara neden olmaktadır.
- 6554 sayılı tamim ile CBS çalışmalarını koordine etmek üzere Orman Harita ve Fotogrametri Müdürlüğü görevlendirilmiş ise de bu hususu henüz tam olarak yerleşmemiştir.

2.3. Kurumsal Yazılımlar

Birbiri ile tam uyum sağlanmamış olsa da Orman Genel Müdürlüğünün değişik birimlerince değişik kurumsal yazılımlar kullanılmaktadır. Bunların bir kısmı piyasadan hizmet alımı yolu ile yaptırılmış, bir kısmı ise kurum personeli tarafından hazırlanmıştır.

Daha önceki bölümlerde de değinildiği üzere, 2007 yılından itibaren çalışmalar hızlandırılmış, özellikle kullanılmakta olan veya hazırlanması planlanan tüm yazılımların belli bir formatta, birbirini tanıyan, diğer kurumlarla işbirliği yapabilen programlar olmasına büyük önem verilmiştir. Mesela personelle ilgili tüm yazılımların TC Kimlik Numaraları esas alınarak yapılmasına büyük önem verilmiştir. Ancak yaklaşık 40.000 çalışanı olan bir Genel Müdürlüğün tüm çalışanlarının TC Kimlik Numaralarının girilmesi beklendiğinden zor ve zaman alıcı olmuştur. İkinci bir değer olarak kurum çalışanlarına isimsoyisim@ogm.gov.tr şeklinde verilen epostaların yaygınlaştırılması, standart hale getirilmesi, personel atama, tayin ve görevlendirmelerinde, hizmet içi eğitimlerde, yurt dışı görevlendirmeler de TC Kimlik Numarası ve Kurumsal Eposta Adresinin temel alınması amaçlanmıştır.

2.3.1. 2007 Yılında Hedeflenenler ve Gerçekleşme

Tablo 9 Genel Müdürlük Kurumsal Yazılımlar Hedef ve Gerçekleşme

Hedeflenen	Gerçekleşme
Veri Tablolarının Standart Hale Getirilmesi, Verilerin Bilgisayar Ortamında Girilmesi ve Takip Edilmesi	Devam ediyor
Taşınır Mallar Veri Tabanının Hazırlanması	Yapıldı
Orman Emvali İhalelerinin Takibi için Program Hazırlatılması	Yapıldı
Bütçe ve Muhasebe İşlemlerinin Bütün İşletmeleri Kapsayacak Bir Programla İnternet Üzerinden Takibinin Sağlanması	Yapıldı
Personel Programı Yaptırılması	Devam ediyor
Dava Takip Sisteminin Kurulması	Henüz başlanamadı
Kimlik Paylaşım Sistemi	Yapıldı
Eğitim Veri Tabanı	Yapıldı
Döner Sermaye Maaş Bodrosu	Yapıldı

2.3.2. Deneme Amaçlı Yapılan Çeşitli Çalışmalar

Bitirilen veya devam eden bu çalışmalara ek olarak bazı deneme amaçlı çalışmalar da yapılmıştır.

Tablo 10 Çeşitli Firmalarla Yapılan Deneme Çalışmaları

Kurumsal Kaynak Planlama ve Doküman Yönetim Sistemi	ABAS
	Web-Art
	Turcom
Yangın Simülasyonu	Havelsan veTurkcell
Orman Ürünleri Takip Sistemi	Baytekin ve Haglof

2.3.3. Nisan 2010 İtibari ile Kullanılan Yazılımlar

Tablo 11 Nisan 2010 İtibari ile OGM'de Kullanılan Kurumsal Yazılımlar

Daire/Birim	Proğram Adı	Web Sayfası
Teftiş Kurulu Başkanlığı	Özel bir yazılımı yok	http://teftis.ogm.gov.tr/
İç Denetim Birimi Başkanlığı	Özel bir yazılımı yok	http://icdenetim.ogm.gov.tr/
Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı	Say2000i	http://strateji.ogm.gov.tr/
	Yatırım Cari Aylık İzleme Cetveli Özel Bütçe Taşınır Net	
Hukuk Müşavirliği	Özel bir yazılımı yok	http://hukuk.ogm.gov.tr/
Orman Koruma ve Yangınla Mücadele Dairesi Başkanlığı	Yangın Yönetim Sistemi	http://koruma.ogm.gov.tr/
	Orman Yangını Erken Uyarı Sistemi	
	Telsiz ve Stok Takip Sistemi	
Kadastro ve Mülkiyet Dairesi Başkanlığı	İzin Takip Sistemi	http://kadastro.ogm.gov.tr/
	Evrak Takip Sistemi	
Orman İdaresi ve Planlama Dairesi Başkanlığı	Amenajmanı Planı Yapım Proğramı	http://amenajman.ogm.gov.tr/
	Evrak Takip Sistemi	
	Orman Ekosistemlerinin İzlenmesi Proğramı	
İşletme ve Pazarlama Dairesi Başkanlığı	ABC Cetvelleri Giriş Proğramı	http://isletmepazarlama.ogm.gov.tr/
	Orman Emvali Satış Takip Proğramı	
Silvikültür Dairesi Başkanlığı	YARDOP	http://silvikultur.ogm.gov.tr/
İnşaat ve İkmal	Makine İkmal Yedek Parça	http://insaat.ogm.gov.tr/

Dairesi Başkanlığı	Proğramı Makine İşletme Proğramı	
Personel Dairesi Başkanlığı	Lotus Notes-Tayin Programı	http://personel.ogm.gov.tr/
	Kadro Programı	
	Evrak Takip Programı	
	Emeklilik İşlemleri Programı	
	Terfi Programı	
İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı	Say2000i	http://imi.ogm.gov.tr/
	DS Taşınır.Net	
	Güvenlik ve Personel Takip Proğramı	
	Döner Sermaye Maaş Proğramı	
	Döner Sermaye Muhasebe Programı	
	Kimlik Paylaşım Sistemi	
	Share Point İnternet-İntranet Uygulamaları	

2.4. Web Siteleri ve Eposta

Bütün yeni çalışmalarda, teknolojik faaliyetlerde olduğu gibi, E-Devlet faaliyetlerinin bir bütün olarak yaygınlaştırılınasının önündeki en büyük engel "ZİHİNSEL ENGELLER" dir. Bu engelin ortadan kaldırılması ise ancak sürekli bir eğitim, tanıtım ve yaygınlaştırma faaliyetleri ile mümkündür. E-Devlet çalışmalarının yaygınlaştırılmasında web siteleri ve kurumsal epostanın kullanılması, gelişmelerin kişiselleştirilerek çalışanlara ulaştırılması "stratejik araç" olarak belirlenmiştir. Diğer taraftan veri tabanlarının yaygınlaştırılmasına, kurum tarafından yürütülen işlemlerin web üzerinden takip edilmesine özel bir önem verilmiştir.

2.4.1. Web Sayfası ile İlgili Çalışmalar

www.ogm.gov.tr adresinden yapan Orman Genel Müdürlüğü kurumsal web sayfası 1997 yılından itibaren hizmet vermeye devam etmiştir. Bu haliyle ülkemizin en eski kurumsal web sayfalarından birisidir. 2007 yılından itibaren ise gerek içeriğinde, gerekse güncelleme hızında büyük mesafeler kat edilmiş, sayfalar yenilenmiş, standart hale getirilmiş[xviixviii], her Daire Başkanlığının, Bölge Müdürlüğünün hatta Orman İşletme Müdürlükleri ve Şefliklerinin web sayfalarının hazırlanması teşvik edilmiştir.

Nisan 2010 itibariyle Orman Genel Müdürlüğü kurumsal web sayfası kurumun ana iletişim aracı haline gelmiştir. Daha önceki bölümlerde değinilen tüm konumsal ve kurumsal proğramlar web sayfası üzerinden takip edilebilmektedir. Genel Müdürlüğün hemen hemen bütün faaliyetleri burada yer bulmaktadır. Gerek Genel Müdürlük merkezinde, gerekse Orman Bölge Müdürlüklerinde bu konuya eğilimli personel bulunmuş, eğitimlerle kapasiteleri arttırılmış ve sürekli takip etmeleri sağlanmıştır. Buradaki slogan "bütün OGM personeli en azından bir kez web sayfasında kendi resmini ve ismini görecek" daha kısa ifadesi ile "herkes kendini webte görecek" şeklinde belirlenmiştir.

Şekil 21 www.ogm.gov.tr 25 Nisan 2010

2.4.1.1. Ziyaretçi Sayısında Hızlı Artış

Web sayfasının teknik ve içerik olarak zenginleştirilmesi neticesinde günlük ziyaretçi sayısının gözle görülür şekilde artışlar meydana gelmiştir.

Şekil 22 www.ogm.gov.tr Ziyaretçi Sayısı

2.4.2. Kurumsal Eposta İle İlgili Çalışmalar

Günümüzün en önemli iletişim araçlarından birisi şüphesiz elektronik postadır. Evrak, dosya iletilmesi gereken resmi yazışmalarda elektronik posta daha da önem kazanmıştır. Diğer taraftan personelin e-Devlet çalışmalarına intibak etmesinde, epostalar kanalı ile birebir kullanmaları gereğinden hareketle tüm Genel Müdürlük çalışanlarına isimsoyisim@ogm.gov.tr şeklinde eposta adresi verilmiştir.

2.5. Orman Genel Müdürlüğü 2010 Yılı E-Devlet Projeleri

2010 yılında genel olarak e-Devlet şemsiyesi altında değerlendirilebilecek 3 proje yürütülmektedir. Bunlar;

- ORBİS Fizibilite (Etüt) Projesi
- Evrak Dokümantasyon Projesi
- Bilgi İşlem Alt Yapısının Desteklenmesi Projesidir.

2.6. ORBİS'le Birlikte Yürütülmesi Gereken Diğer OGM Çalışmaları

ORBİS' in temel amacı Orman Genel Müdürlüğünün tüm çalışmalarının önce birbiri ile bilahare ülkemizin diğer kurumları ile nihai olarak da dünya ile entegre olması, bir verinin ilk üreten tarafından sayısal ortama girilmesini müteakip milyonlarca kez kullanılabilmesinin sağlanmasıdır.

Devlet yatırımlarında ve faaliyetlerinde en büyük problem çalışmaların birbiri ile entegre olmamasıdır. Bu eksiklik giderildiğinde, bir merkezi ağ üzerinde çalışmalar birleştirilebildiğinde, denetlenebildiğinde, raporlanabildiğinde maliyetlerin en azından yarı yarıya düştüğü buna karşılık etkinliğin en azından üç katına çıktığı rahatlıkla görülebilecektir.

Bunu bir iyi bir de kötü örnekle teyit etmek gerekirse; 2008 yılından itibaren etkin şekilde devreye konulan Orman Yangın Yönetim Sistemi ile yangına müdahale eden tüm araçlar (uçak, helikopter, arazöz), coğrafya ve insan aynı sistem üzerinde buluşturulmuş ve sistem için harcanan tüm maliyet yaklaşık 1 milyon TL civarında iken gerçekleşen bir yıllık tasarruf ise 15 milyon TL olarak hesaplanmıştır.

Diğer taraftan Cumhuriyetin kuruluşundan bu tarafa Orman Genel Müdürlüğünce yürütülen orman kadastrosu ile Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünce yürütülen arazi kadastrosu işlemleri eşgüdüm içinde yapılmadığından çalışmaların büyük bir kısmı heba olmuş, Kanun değişikliğine gidilerek yeniden başlanması icap etmiştir.
Netice olarak öncelikle OGM içindeki, bilahare ülkemizin diğer kurumlarındaki, nihayetinde ise diğer ülkeler uluslararası kurumlardaki çalışmalarla entegrasyon mecburiyeti bulunmaktadır.

Bu genel ifadeye ek olarak halen yürütülmekte olan bazı projeler ve çalışmalar da zaman kaybetmeden aynı şemsiye altına alınmalıdır. Bunlar; Kurumsal Kimlik Projesi, Stratejik Planlama, Kalite Yönetim Sistemleri, Ulusal Orman Envanteri Projesi olarak sıralanabilir.

2.7. Birlikte Çalışılması Gereken Diğer Ulusal Kurumlar

Kurum içindeki bu işbirliğine ek olarak özellikle bazı konularda diğer kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliği yapılmalıdır. ORBİS' le ulaşılması istenen hedef Genel Müdürlüğün bütün çalışmalarının bir şemsiye altında birleştirilmesi olduğundan liste de buna göre oluşturulmuştur. Teklifimiz tabloda gösterilmiştir.

Tablo 12 Birlikte Çalışılması Gereken Ulusal Kurumlar

OGM Birimi	Birlikte Çalışılması Tavsiye Edilen Kurumlar
Hukuk Müşavirliği	Ulusal Yargı Ağı Projesi
Orman Koruma ve Yangınla Mücadele Dairesi Başkanlığı	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu-Elektronik haberleşme için
Kadastro ve Mülkiyet Dairesi Başkanlığı	Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü- Tapu Maden işleri Genel Müdürlüğü-Maden izinleri
İnşaat ve İkmal Dairesi Başkanlığı	Bayındırlık ve İskân Bakanlığı-Karayolları Genel Müdürlüğü
İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı	DPT Bilgi Toplumu Dairesi Başkanlığı Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi- EDevlet Eğitimleri Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu Çevre ve Orman Bakanlığı Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü
Orman Harita ve Fotogrametri Müdürlüğü	Harita Genel Komutanlığı Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü

2.8. Birlikte Çalışılması Gereken Uluslar arası Kurumlar

Ormancılıkla ilgili birçok uluslar arası sözleşme ve sekretarya bulunmaktadır. Ancak Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Teşkilatı (FAO), Birlemiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP), Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi Sekretaryası (UNFCCC) ve Avrupa Birliğinin ilgili birimleri ile özel işbirliği yapılmasının faydalı olacağı söylenebilir.

3. OGM eDevlet Çalışmalarının Değerlendirilmesi ve Öneriler

3.1. Mevzuat Çalışmaları ile İlgili Değerlendirme ve Öneri

Genel olarak bakıldığında mevzuatla ilgili temel çerçevenin kurulmuş olduğu görülmektedir. Ancak uygulamada haliyle bir takım zorluklar yaşanmakta ve hedeflenen amaçlara ulaşılmasında gecikmeler müşahede edilmektedir.

Burada kimi teknik eksiklikler etkili olmakla birlikte en önemli problem e-Devlet çalışmalarının tam olarak anlaşılamaması, getirdiği faydalar ve kolaylıkların bilinmemesi, diğer taraftan insanların alışkanlıklarından vazgeçmemekte direnmesidir.

Kurum içinde eğitim ve teknik destek çalışmaları devam etmektedir. Ancak somut bir öneri olarak;

- Danışma ve Denetim Birimleri olan Teftiş Kurulu Başkanlığı, İç Denetim Birimi Başkanlığı, Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı ve Hukuk Müşavirliğinin konuyu çok yakından takip etmesi önemli görülmektedir. Bunun için bu birimlere yönelik bilgilendirme çalışmalarının yapılması önerilmektedir.
- Yine bu birimlerden özel gruplar oluşturulmalı ve kapasitelerinin geliştirilmesi desteklenmelidir.
- Diğer taraftan; bilgi teknolojileri yapısı gereği çok hızlı değişmektedir. Tamimler üzerinden iki yıl gibi kısa bir süre geçmiş olmasına rağmen, Kanunlarda ve diğer ilgili mevzuatta yapılan değişiklikler ve uygulamadaki gelişmeler dikkate alınarak Orman Genel Müdürlüğünün tamimleri ve diğer iç mevzuatı 2010 sonu itibari ile yenilenmelidir.

3.2. İdari Yapılanma ile İlgili Değerlendirme ve Öneriler

Bu konuda başlanılan çalışmaların bitirilmesi yeterli olacaktır. Bu meyanda;

- Bakanlar Kurulunca imzalanarak 05.03.2010 tarihinde TBMM Genel Kuruluna gönderilen "Kara Avcılığı Kanununda Ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" bir an önce yasalaşmalıdır.
- Gerek merkez, gerekse Orman Bölge Müdürlüklerinde Şube Müdürlükleri kurulması için Bakanlar Kurulu Kararı gerekmektedir. Daha önce bu hususta

yapılan tekliflere Devlet Planlama Teşkilatı "önce Kanunu görelim" gerekçesi ile sıcak bakmamıştır. Kanun çıkması bile konu şekillenmiş olduğu ve Bakanlar Kurulunca da onaylanmış olduğu için, ayrıca Kanun çıkmış olsa bile yine de Bakanlar Kurulu Kararı gerekeceği için konu yeniden yazılmalı ve Şube Müdürlüklerinin kuruluşu tamamlanmalıdır.

3.3. Teknik Alt Yapı ile İlgili Öneriler

Öncelikle Orman Genel Müdürlüğünün mevcut bütün imkânlarının, yazılım ve donanımların, bir sisteme entegre edilebilecek veya edilmemesi gereken bütün uygulamalarının belirlenmesi ve gelecek planlamasının yapılması gerekmektedir.

Bu itibarla daha fazla yatırım yapmadan önce Orman Genel Müdürlüğü 2010 yılı Yatırım Proğramında yer alan Orman Bilgi Sistemi Fizibilite Etüdü Projesinin tamamlanması ve bu kapsamda elde edilen sonuçlara göre hareket edilmesi en uygun çözüm olacaktır.

3.4. Alt Yapı ile İlgili Önerilerin Özeti

- **Çıkarılan mevzuatın takip edilebilmesi için**, Genel Müdürlüğün Danışma ve Denetim Birimleri olan Teftiş Kurulu Başkanlığı, İç Denetim Birimi Başkanlığı, Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı ve Hukuk Müşavirliğinin konuyu çok yakından takip etmesi önemli görülmektedir. Bunun için bu birimlere yönelik bilgilendirme çalışmalarının yapılması önerilmektedir.
- Yine bu birimlerden özel gruplar oluşturulmalı ve kapasitelerinin geliştirilmesi desteklenmelidir.
- Diğer taraftan; bilgi teknolojileri yapısı gereği çok hızlı değişmektedir. Tamimler üzerinden iki yıl gibi kısa bir süre geçmiş olmasına rağmen, Kanunlarda ve diğer ilgili mevzuatta yapılan değişiklikler ve uygulamadaki gelişmeler dikkate alınarak Orman Genel Müdürlüğünün tamimleri ve diğer iç mevzuatı 2010 sonu itibari ile yenilenmelidir.
- **Alt yapı ile ilgili olarak;** öncelikle Orman Genel Müdürlüğünün mevcut bütün imkânlarının, yazılım ve donanımların, bir sisteme entegre edilebilecek veya edilmemesi gereken bütün uygulamalarının belirlenmesi ve gelecek planlamasının yapılması gerekmektedir.

- Bu itibarla daha fazla yatırım yapmadan önce Orman Genel Müdürlüğü 2010 yılı Yatırım Proğramında yer alan Orman Bilgi Sistemi Fizibilite Etüdü Projesinin tamamlanması ve bu kapsamda elde edilen sonuçlara göre hareket edilmesi en uygun çözüm olacaktır.
- **İdari Yapılanma ile ilgili olarak;** Bakanlar Kurulunca imzalanarak 05.03.2010 tarihinde TBMM Genel Kuruluna gönderilen "Kara Avcılığı Kanununda Ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" bir an önce yasalaşmalıdır.
- Gerek merkez, gerekse Orman Bölge Müdürlüklerinde Şube Müdürlükleri kurulması için Bakanlar Kurulu Kararı gerekmektedir. Daha önce bu hususta yapılan tekliflere Devlet Planlama Teşkilatı "önce Kanunu görelim" gerekçesi ile sıcak bakmamıştır. Kanun çıkması bile konu şekillenmiş olduğu ve Bakanlar Kurulunca da onaylanmış olduğu için, ayrıca Kanun çıkmış olsa bile yine de Bakanlar Kurulu Kararı gerekeceği için konu yeniden yazılmalı ve Şube Müdürlüklerinin kuruluşu tamamlanmalıdır.
- Personelle ilgili olarak; planlanan eğitimler akmamaya mahal verilmeden uygulamaya konulmalıdır.

3.5. CBS ile İlgili Öneriler

- Orman Genel Müdürlüğünce yürütülen CBS tabanlı çalışmalar için öncelikle kurum içi birliktelik sağlanmalı, bilahare Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü, Milli Emlak Genel Müdürlüğü, Harita Genel Komutanlığı, Adalet Bakanlığı, Çevre ve Orman Bakanlığının diğer birimleri ile ortak dil oluşturulmalıdır.
- 2010 yılı Nisan ayı itibari ile yürütülmekte olan Orman Bilgi Sistemi Fizibilite Projesinin önemli bir kısmı CBS çalışmalarının planlanmasına ayrılmıştır. Yeni yatırımlara girmeden önce bunun sonuçları alınmalı ve e-Devlet şemsiyesi altında bir bütünün parçaları olarak yürütülmelidir.
- Personel eğitimine özel önem verilmelidir.

3.6. Kurumsal Yazılımlarla İlgili Öneriler

Orman Genel Müdürlüğünde hedeflenen yapı, coğrafi tabanlı olsun olmasın tüm işlemlerin aynı merkezden yürütülmesi, bir verinin oluşturulduğu kaynak tarafından bir kez sayısal ortama girilmesi ve kalan tüm işlemlerin bilgisayarlar tarafından otomatik olarak yapılmasıdır.

Şu anda acil olan ve bağımsız olarak yürütülmesi mümkün görünen personel işleri gibi birkaç konu dışında kalan tüm konularda yeni çalışmalara girilmemeli ve ORBİS Projesi Etüt Fizibilite çalışmasının sonuçları beklenmelidir.

3.7. Genel Bir Değerlendirme

Orman Genel Müdürlüğünde 2007 yılından itibaren hızlandırılan çalışmalarda; 2008-2009 yıllarında daha çok kurum kaynakları ve kurum personeli ile çalışmalar yapılmış, mevcut yazılımlar derlenmiş ve iyileştirilmiştir. Bu çalışmaların bir kısmından oldukça iyi sonuçlar alınmıştır, bir kısmında ise beklenen başarı elde edilememiştir.

Aslında başarının veya başarısızlığın temelinde insan olgusu yatmaktadır. Konunun önemine ve gerekliliğine inanan birim amirleri gerekli hassasiyeti göstermiş ve ekibini bu doğrultuda yönlendirmiştir.

Doğal olarak bütün bu çalışmaların "sanal bir dünya" ve bu işle uğraşanların "sanal bir ekip" olduğunu düşünen, yatırımları lüzumsuz gören bir ekip de bulunmaktadır. Bu ekip bazen bütün çalışanların motivasyonunu kırabilecek, çalışmaları sekteye uğratabilecek güce de ulaşmaktadır.

İnsan faktörünün yanında ikinci unsur faaliyetlerin bir bütünün parçaları olduğunun tam olarak algılanamamasıdır. Konuyla bizzat çalışanların zihninde var olan yapının takip edenler tarafından tam olarak anlaşılamaması belki de haklı bir muhalefete neden olmuştur. Bu eksikliğin giderilmesi amacıyla 2010 yılında yapılacak tüm çalışmaların bir bütün olarak ele alınabilmesi için Orman Bilgi Sistemi Projesi taslağı

(ORBİS) hazırlanmış ve 2010 yılı Yatırım Proğramına konulmak üzere Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığına sunulmuştur. Ancak Devlet Planlama Teşkilatı Uzmanları bu proje taslağını yeterli görmemiş, öncelikle bir Etüt Proje çalışması yapılması gerektiğini ifade etmişlerdir.

Son derece haklı gerekçelere dayanan bu talep doğrultusunda Orman Genel Müdürlüğü 2010 yılı Yatırım Bütçesi Programına Orman Bilgi Sistemi Fizibilite Etüdü Projesi konulmuştur. Şu anda bu çalışmalar devam etmektedir. Buna ek olarak 2010 yılı için iki projeye daha onay verilmiştir. Ancak esas çalışma 2011 yılından itibaren başlayacaktır.

Hedeflenen bu çalışmalar tamamlandığında Orman Genel Müdürlüğünün kendi konusunda dünyaya örnek olabilecek bir kurum haline gelmesi beklenmektedir. Diğer taraftan Orman Genel Müdürlüğü ile yine bir kamu kurumu olan TURKSAT arasındaki işbirliği olumlu neticeler verdiğinde bundan sonraki çalışmalara ışık tutabilecektir.

Neticede amaçlanan kamu kaynaklarının en iyi şekilde kullanılması, kamu kurumlarının varlık nedeni olan vatandaşa en iyi şekilde hizmet üretilmesi konusunda son derece önemli adımlar atılmış olacaktır.